

Cuprins

Porunca Iubirii apare cu binecuvântarea **Arhiepiscopiei Sibiului**

C R E D I N T Ă	Veniti la Mine!	C A L E A
	7 Sfânta Lumină de Paști de la Ierusalim. <i>Invitație la pelerinaj</i> - Dr. Martha Bănulescu	
	17 Cum apare Lumina Sfântă și când nu apare?	
	21 „EGO ZENOVIVUS VOTUM POSUIT” - PS Daniil Stoenescu	
N Ă D E J D E	24 Ștefan cel Mare și Sfânt sau Lumina vie a unei lumi apuse - Prof. Drd. Eduard Tr. Popescu	A D E V Ă R U L
	Ecumenism - Globalizare - Apostazie	
	34 Big Brother sau chipul stăpânului acestui veac, împăratul minciunii, satana - teolog C-tin Spiridon	
	40 Unii se „integrează” în Absolut mai ușor decât în UE! Scandalul MISA - teolog Constantin Spiridon	
D R A G O S T E	Dumnezeu este iubire. Rugă si milostenie	V I A T A
	43 De la „cunoaște și fă ce vrei” la „iubește și fă ce vrei” - Convorbire între PS Serafim (acum ÎPS Serafim) și Părinții Rafail Noica și Simeon	
	49 Să nu ne temem de duhul lumii acesteia! - dialog cu sora Eugenia Vlad (acum monahia Siluana Vlad) și Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc	
	67 Ne rugăm pentru că iubim și iubim pentru că ne rugăm - Prof. de Religie Drd. Eduard Traian Popescu	
	70 Poezii	

Veniți la Mine !

Sfânta Lumină de Paști de la Ierusalim

Invitație la pelerinaj

Dr. Martha Bănulescu

“Zece măsuri de frumusețe i-au fost dăruite lumii, nouă le-a luat Ierusalimului...” spune Talmudul din Babilon: Tratatul Kiddusin.

Ierusalim, Orașul Sfânt, situat în inima munților Iudeii, la o cumpănă de ape, între câmpii fertile și deșert, capitală a primelor trei religii ale lumii, una din cele mai vechi așezări de pe pământ cu locuire neîntreruptă (datează de peste 4500 de ani, după cum afirmă arheologii), un paradis al imaginilor nepereche, cetate între cetățile lumii, căreia, luându-i, cum spune străvechiul text, nouă măsuri din frumusețe, i-a lăsat-o pe a zecea, cu puțința de a-i contempla, prin milenii, neștirbite de asprimea vremurilor și a păcatelor oamenilor, toate celelalte nouă măsuri....

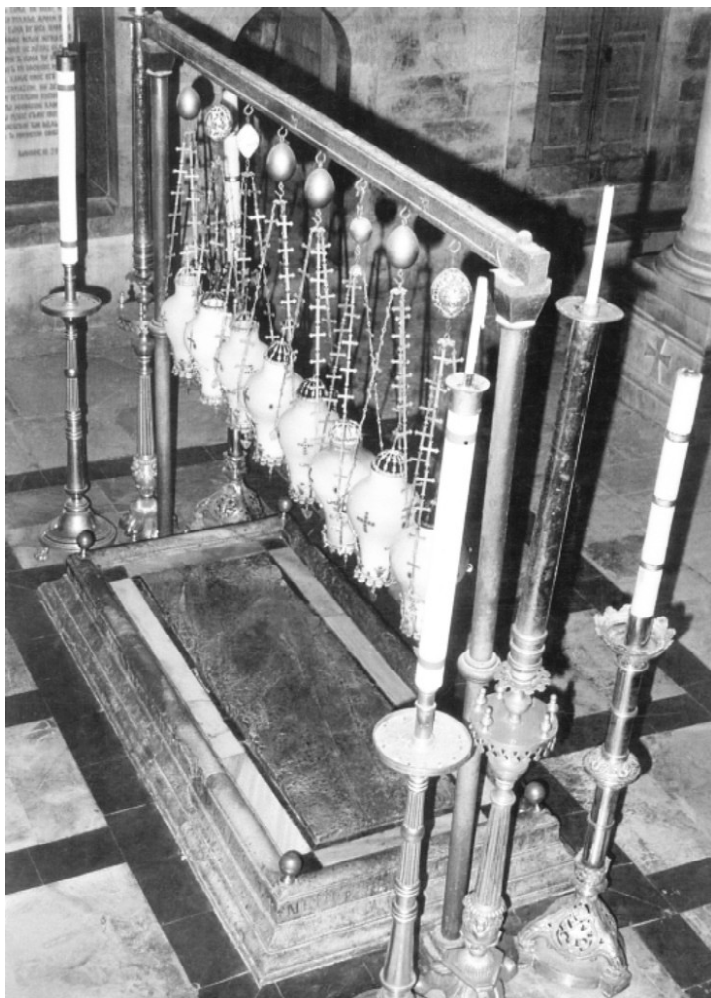
Ierusalimul stă în centrul vieții naționale și spirituale a poporului evreu din anul 1003 î.H., când regele psalmist David și-a stabilit aici capitala regatului său. Întâi e așezare a dinastiei davidiene timp de 400 de ani, până la cucerirea regatului de către babilonieni, redevenit capitală a poporului evreu după întoarcerea din exil (539 î.H.) pentru următoarele cinci secole și jumătate, Ierusalimul își va recăpăta acest rang în 1948, o dată cu înființarea statului Israel¹. Ierusalim, în limba ebraică, înseamnă “Orașul Păcii”, iar arabii îl numesc “El Quds” care înseamnă sfânt. Arabii au construit o mare moschee (numită de

musulmani moscheea Kubbet Es Sakhra sau Domul Stâncii) pe locul vestitului Templu iudaic al Ierusalimului (distrus de împăratul Titus în anul 70 d.H.), moschee la care difuzoarele ce împânzesc cartierul arab al Ierusalimului cheamă la rugăciune zilnic la orele 4:30 a.m. pe toți arabii: la acea oră foarte matinală, între noapte și zi, arabii se îndreaptă ca niște furnici harnice către moscheea lor cu uriașa ei cupolă poleită în aur, ce sare în ochi în orice fotografie panoramică a Ierusalimului.

Tot poleite în aur sunt cupolele bisericii rușilor albi “Maria Magdalena” din Ghetsimani. Pentru noi, românii, locul cel mai sfânt din Ierusalim este Catedrala Sfântului Mormânt (ale cărei cupole imense, cenușii, le putem distinge ușor în centrul cetății Ierusalimului), construită, încă din secolul al IV-lea, de Sfinții împărați Constantin și Elena: clopotele Sfântului Mormânt, unice în lume prin glasul lor de neconfundat, ce-ți vibrează de emoție sufletul păcătos până în adâncuri, cheamă și ele de câteva ori pe zi pe creștini la slujbele ortodox-creștine, trezind întregul Ierusalim din aparenta sa liniște și pace. În fiecare noapte Străjerii Sfântului Mormânt, călugări greci ortodocși ce păstrează la Ierusalim ritualul Bisericii Primare de două milenii, oficiază la miezul nopții Sfânta Liturghie cu ușile închise, Liturghie la care poți să participi și tu dacă pătrunzi în Sfântul Mormânt (și rămâi înăuntru) înainte de orele 21 când i se închid porțile. În anumite zile porțile Sfântului Mormânt sunt deschise tuturor și la miezul nopții măicuțele românce și grecoace se interesează zilnic când este deschis la miezul nopții Sfântul Mormânt, pentru a participa și ele la Sfânta Liturghie de la miezul nopții până dimineața la orele 4 a.m.

Catedrala Sfântului Mormânt conține la un loc: Biserica Învierii (cu piatra numită “Buricul Pământului”), Sfântul Altar al Golgotei, Piatra Ungerii, Mormântul propriu-zis al Domnului nostru Iisus Hristos și alte altare sfinte (ca de exemplu cel al Sfintei împărătese Elena, pe locul unde ea, cu ajutor de sus, a descoperit Sfânta Cruce). Este cel mai sfânt loc de pe pământ: locul unde Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat, Mesia așteptat încă de evreii orbi, s-a jertfit din iubire nemăsurată pentru mântuirea întregului neam omenesc, căzut în păcat o dată cu păcatul originar al lui Adam:

**Piatra ungerii Domnului
din Biserica Sfântului Mormânt**

nu întâmplător Crucea Golgotei (Golgota se traduce prin “Dealul Căpățânii”) se află situată chiar deasupra craniului lui Adam, iar sângele sfânt al Mântuitorului a spălat efectiv craniul protopărintelui nostru Adam. La Sfântul Mormânt vin cu dor și dragoste de secole pelerinii creștini, căci aici este locul din lume unde simți cu certitudine că te încarci cu energie dumnezeiască.

Imediat, în afara vechilor ziduri igrasioase ale Ierusalimului, vezi înșirate mormintele evreilor, arabilor și creștinilor, care așteaptă răbdători sub pietrele dogorite de soare Parusia, a doua venire a Mântuitorului care va judeca viii și morții. Cetatea Ierusalimului are mai multe porți pe care poți intra în ea: o singura poartă, Poarta de Aur, a fost zidită în cărămidă pentru că pe ea a intrat triumfător Mântuitorul la Florii în Ierusalim și tot pe ea va intra Mântuitorul la Judecarea Lumii.

Mi-am dorit să fiu o dată în viață de Sf. Paști la Sf. Mormânt și Bunul Dumnezeu mi-a ajutat. Procesiunile creștin-ortodoxe încep pe Muntele Măslinilor (locul sfânt pe care se odihnea noaptea Mântuitorul) începând cu vinerea de dinaintea Sâmbetei lui Lazăr: în acea vineri se slujește Sfânta Liturghie în curtea “Piciorușului”, locul de unde Mântuitorul s-a înălțat la cer. Se merge în procesiune la mănăstirea Sfânta Pelaghia de peste drum (mama preotului grec Ieronim, care aici a murit ca o martira, ucisă fiind de niște mascați care au dărâmat cu buldozerele biserica mare a acestei mănăstiri, cu câțiva ani în urmă), se întorc la Picioruș unde slujesc și în interior (transformat de arabi în moschee), iar apoi se merge în procesiune la Mica Galilee (locul unde S-a arătat Mântuitorul prin ușile încuiate apostolilor) unde cu toții primim binecuvântarea patriarhului grec al Ierusalimului, PF Irineu.

În sâmbăta lui Lazăr, după săvârșirea Sfintei Liturghii la Biserica Martei și Mariei din Betania, se pleacă în procesiune la Mormântul lui Lazăr. În după-amiaza Sâmbetei lui Lazăr are loc și procesiunea de la Betfaghe, locul unde Mântuitorul s-a suit pe măgăruș și a plecat ca un împărat ce este către Ierusalim, unde a intrat pe Poarta de Aur, aclamat de mulțimile ce purtau în mâini crengi de finic.

Procesiunile creștin-ortodoxe sunt de o frumusețe de nedescris: sunt deschise de turci îmbrăcați în costume de epocă ce bat din

bastoanele lor ca să facă ordine, urmează bărbații sau seminariștii purtători de sfinte steaguri, călugării și călugărițele pe două coloane, de o parte și de alta a șoselei, cântăreții, diaconii, preoții, episcopii, iar apoi, ultimul, patriarhul grec al Ierusalimului. Circulația este întreruptă în timpul acestor procesiuni, iar vigilenții polițiști evrei veghează la buna desfășurare a lor.

În fiecare noapte de sâmbătă spre duminică, Sfântul Mormânt este deschis celor ce vor să participe la mereu fascinanta Sfântă Liturghie de la miezul nopții până la orele 4 dimineața, Liturghie care îți risipește oboseala și îți dă o odihnă sufletească și fizică înmiită față de somnul de noapte din patul tău.

Ne-am împărțășit și noi, pelerinii, cu Sfintele Taine, în fața Sfântului Mormânt, pe la orele 4 dimineața, la sfârșitul Liturghiei de la miezul nopții, cu care a început Duminica Floriilor. Urmează Sfânta Liturghie slujită de Patriarhul Ierusalimului, dimineața pe la orele 9, în Duminica Floriilor, când soborul și credincioșii înconjoară Sfântul Mormânt cântând “*Osana!*”, cu ramuri de finic în mâini. Deja trăiești clipe de mare încărcătura spirituală, de nedescris: efectul lor este că-ți vine să-ți îmbrățișezi toți semenii de lângă tine și să le spui “fraților” (cu lacrimi în ochi) și celor ce te urăsc.

În seara Duminicii Floriilor încep Deniile la Sfântul Mormânt: patriarhul Ierusalimului, îmbrăcat în haine negre, slujește prima denie în Biserica Învierii care răsună de minunatele cântări ortodoxe: “*Iată Mirele*” și “*Cămara Ta, Mântuitorule*”: patriarhul însuși îndeamnă (și dirijează) pe pelerinii prezenți să cânte în cor. La sfârșitul primei denii, patriarhul Ierusalimului mulțumește în grecește pelerinilor prezenți, căci, dacă nu ar fi venit ei, ar fi trebuit să slujească într-o biserică goală.

În fiecare seară din Săptămâna Patimilor deniile răsună dulce și mișcător în Catedrala Sfântului Mormânt, amintind de Patimile Mântuitorului. La începutul Săptămânii Mari se deschide granița cu Iordania pentru câteva ore și se merge cu autocarul la sfântul râu al Iordanului (singurul râu al Țării Sfinte, numit de arabi El-Ghor), chiar în locul unde a fost botezat

Mântuitorul de către Sfântul Ioan

Botezătorul (drept în fața Ierihonului). Pentru creștini, Iordanul este o apă sfântă, fiindcă aici s-a botezat Mântuitorul nostru. Patriarhul coboară la râul Iordan și face ceremonialul sfințirii apelor lui, deși apa Iordanului este sfântă - cu toate că pare tulbure, poți bea oricând din ea ca din aghiazmă, fără nici un pericol.

Pe malul celălalt al Iordanului, episcopul grec Benedict al Iordaniei, însoțit de doi preoți, se întreceau pe ei în cântări grecești, dând replici episcopilor și cântăreților de pe malul unde ne aflăm noi. Un episcop ce ține locul Patriarhului Ierusalimului, introduce în Iordan crucea împodobită cu busuioc proaspăt, sfințește apa și stropește pe închinători cu ea. Ceva mai la vale, pelerinii temerari se dezbracă până la cămașă, care-i nouă și lungă, și astfel se aruncă în Iordan, afundându-se de trei ori, în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Apoi ies afară, își scot cămășile ude, le pun pe cele obișnuite și se îmbracă în grabă. Cămașa cea udă va fi uscată și păstrată cu grijă, căci cu ea se va înmormânta evlaviosul închinător, reîntors în patria sa, după vizitarea Țării Sfinte.

După slujba de pe malul Iordanului se săvârșește Sfânta Liturghie, într-un cort anume alcătuit. După sfințirea apei, într-un cazan așezat sub o copertină, mulțimea de închinători își umple sticlulele cu apă din Iordan, pe care o păstrează apoi cu multa venerație. În timpul Sfintei Liturghii și în mijlocul frumoaselor cântări grecești ce pluteau deasupra apei Iordanului, s-a dat drumul spre cer unui porumbel alb.

În Miercurea Mare se slujește Sfântul Maslu (de către soborul episcopilor) atât la Sfântul Mormânt, cât și la capela patriarhală a Sfinților împărați Constantin și Elena (de asemenea, și la Biserica Română din Ierusalim, situată în cartierul Mea Sharim al evreilor supraortodocși numiți de români și “perciunati”). Se fac în Miercurea Mare, la Sfântul Maslu, niște dezlegări și rugăciuni puternice, ce te vindecă pe loc de toate suferințele trupești și sufletești: la sfârșit, patriarhul Ierusalimului unge în mai multe locuri de pe față și de pe mâini cu Sfântul Mir, foarte conștiincios, pe fiecare pelerin în parte.

Urmează Joia Mare, a Spălării Picioarelor, când se slujește pe o scenă ridicată special în curtea Sfântului Mormânt: doisprezece

episcopi (ce-și iau fiecare câte un nume de apostol) stau pe niște perne iar bunul patriarh, îngenuncheat, asemenea Mântuitorului, le spală și le sărută câte un picior.

În Vinerea Mare se face Drumul Crucii, de la Pretoriu către Golgota: Patriarhul Ierusalimului (sau unul dintre episcopi) poartă Crucea în procesiune. La Denia din Vinerea Mare se împodobește Sfântul Epitaf, așezat pe altarul Golgotei cu numeroase petale de flori, și în timpul slujbei 4 episcopi îl apucă de colțuri, coboară scările Golgotei și îl așează în cântări minunate pe Piatra Ungerii. Urmează apoi Prohodul cântat la Sfântul Mormânt până la 1-2 noaptea.

De secole se obișnuia ca pelerinii veniți de Sfintele Paști la Ierusalim, să-și ocupe încă de vineri seara un loc lângă Sfântul Mormânt, pentru a vedea în Sâmbăta Mare, la prânz, *Sfânta Lumină* necreată, coborând în Catedrala Sfântului Mormânt. Evreii au evacuat complet anul acesta Biserica Sfântului Mormânt, în noaptea de vineri spre sâmbătă de dinaintea *Sfintei Lumini*, lucru nemaiauzit până acum. Sâmbătă, la orele 14, 30, la coborârea *Sfintei Lumini*, urmau să participe numai 200 de invitați speciali. Am forțat ușa și noi, cei mulți, și am intrat (fără invitații!).

Ceremoniile încep la ora 10.45 a.m. (tinerii arabi creștini dansează și strigă tare, chemând *Sfânta Lumină*) și culminează cu procesiunea principală de la ora 12.30, care este condusă de grecii ortodocși. Mulți se dau drept sfinți când povestesc cum au văzut ei *Sfânta Lumină*. Eu am văzut *Sfânta Lumină* mai ales în bucuria de nedescris a celor de față, care au simțit cu toții prezența dumnezeiască în catedrala Sfântului Mormânt: rușii de lângă mine țopăiau de bucurie, strigând: “zveta” (Lumina!). Timp de 10 minute și chiar mai mult, această lumină este imaterială și nu te arde (călugării o trec prin barbă). Ea coboară pe lespedea Sfântului Mormânt care este în prealabil sigilat cu ceară, astfel: patriarhul grec dezbracă vesmintele strălucitoare rămânând doar cu stiharul, brâul și mânecutele, după care sunt rupte peceteile de pe ușa Sfântului Mormânt. Mergând înăuntru, părintele patriarh îngenunchează în fața lespezii de piatră și se roagă pentru a primi LUMINA de Sus. În Biserică se face o liniște de mormânt iar toți

credincioșii prezenți ridică mâinile, cu cele 33 de lumânări, pentru a fi aprinse de *Lumina* care vine de Sus (într-un an, Sfânta Lumina a aprins și lumânările maicii Filofteia, ghida de la mănăstirea Pasărea, drept răspuns la îndoielile sale lăuntrice anterioare).

Numai după câteva minute de rugăciune *Lumina* vine de sus și se revarsă peste cupola Sfântului Mormânt și minunea se săvârșește. Peste lespedea Mormântului coboară o rază subțire de foc și aprinde vata presărată pe el, lumânările și candelile. Fără să ardă, vata aprinsă este adunată cu mâinile de Părintele Patriarh, care o așează în două cupe de aur perforate. Apoi le înmânează diaconilor ortodocși la orificiile Capelei Îngerului spre a fi duse repede la Altarul Învierii și la paraclisul patriarhal. După aceea, Patriarhul iese în fața Sfântului Mormânt, purtând făclii aprinse din focul cersesc și strigă: "*Veniți de luați Lumina!*". Mulțimile freamătă, clopotele încep să sune. Prin toate ferestrele și mai ales prin orificiul rotund din tavanul catedralei pătrunde vizibil *Sfânta Lumina*, mai intens ca de obicei, *Lumina* care poate fi filmată cu o cameră video.

Independent de privescerea unică în lume pe care o vezi cu ochii tăi, cei ce iubesc și cred în Sfântul Mormânt (în condica lui sunt consemnate vindecările miraculoase ce se fac până în zilele noastre) își deschid ființa ca florile la lumina soarelui și se încarcă spiritual și fizic de energiile dumnezeiești simțite permanent de peste două milenii de absolut toți în preajma Sfântului Mormânt, mai ales în Sâmbăta Sfintei Lumini. Aceste ceremonii ortodoxe grecești se repetă anual de 2000 de ani la fel. Greci, ciprioți, ruși, români, americani, pelerinii de pretutindeni, vin anual la Ierusalim să vadă *Sfânta Lumina* de Paști. Și, într-adevăr, la Mormântul Domnului coboară în mod suprafiresc Lumina cea Necreată și Sfântă, an de an. Și, deși este atât de străveche, ceremonia aceasta este unică pentru fiecare an. În noaptea de Înviere, la Sfântul Mormânt încep la miezul nopții cântările în toate limbile cu „*Hristos a Înviat!*” și „*Adevărat a Înviat!*”

La *A Doua Înviere*, duminica la prânz, se împart creștinilor bucăți din sigiliul de ceară al Sfântului Mormânt (din ziua precedentă), se citesc Evangheliile în mai multe limbi, din diverse colțuri ale

Bisericii Învierii (inclusiv Evanghelia în limba română), creștinii ortodocși participă fericiți cu o singură lumânare albă în mână, pe care este pictată Învierea. La sfârșitul slujbei de la *A Doua Înviere*, patriarhul grec al Ierusalimului se așează pe un fotoliu în mijlocul credincioșilor, imediat lângă el se așează pe scaune, în șir, mai mulți episcopi greci, iar fiecare credincios primește, în limba sa natală, salutarea pascală din partea patriarhului și a fiecărui episcop în parte. Acești înalți prelați greci sunt fericiți că pot pronunța corect în românește: “Hristos a Înviat!”. Aceasta se datorează și tinerelor călugărițe românce care lucrează pentru patriarhia grecească a Ierusalimului, vorbesc și cântă în grecește. Binecuvântările și mirungerile de care au parte cei prezenți la ceremoniile de Sfintele Paști la Ierusalim au o forță extraordinară.

Vizita la Locurile Sfinte duce la întâlnirea personală cu Iisus și tocmai aceasta este voia Domnului. Creștinii sunt atrași ca de un uriaș magnet spiritual de Sfântul Mormânt, dător de viață, al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos de la Ierusalim, unde doresc să meargă, să cadă în genunchi, să se închine și să se roage ca să primească noi puteri sufletești de la Cel ce a zis: “*Eu sunt învierea și viața*” (Ioan 11, 25). Anual, preoți, călugări și călugărițe din România și un grup de români de la Cleveland (Ohaio), parohia Bunei Vestiri, conduși de D-l Ghe. Cornea, vin de Sfintele Paști la Așezământul Românesc de la Ierusalim, unde sunt primiți cu dragoste creștinească de bunul Părinte Superior, Arhim. Ieronim Crețu – care îi și cazează - și de bunul părinte David Pristavu, care îi duce zilnic în pelerinaje (cu autocarul sau cu microbuzele) la toate locurile sfinte din Țara Sfântă, inclusiv la mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai (Egipt).

Biserica Română din Ierusalim este un așezământ consacrat de bunătațe și Ortodoxie românească din Țara Sfântă, unde ne simțim mereu că ACASĂ.

Cu mulțumiri Bunului Dumnezeu pentru toată milostivirea sa către mine, păcătoasa!

**Capela îngerului
din care se intră în Capela Sfântului Mormânt
(Biserica Sfântului Mormânt)**

Veniți de luați lumină!

Cum apare Lumina Sfântă și când nu apare?

Se știe că, de-a lungul secolelor, Sfânta Lumină nu se aprinde decât numai la ortodocși, ca o dovadă sigură că numai ei păstrează dreaptă credința apostolică. Iată cea mai puternică dovadă că Ortodoxia este credința cea adevărată. Această minune evidentă se repetă în fiecare an, de-a lungul a multor veacuri.

De 3 ori Lumina Sfânta nu a apărut

- Lumina Sfântă n-a apărut în anul **1101**, când clerul grec și latin au săvârșit împreună ritul Luminii Sfinte. Istoricii consemnează că, *drept rezultat al participării latinilor, Lumina Sfântă nu a mai apărut în Sâmbăta Mare ca de obicei*. Lumina Sfântă a apărut doar după ce grecii s-au rugat în lipsa latinilor în Duminica Paștelui, când biserica Anastasis (a Învierii) s-a umplut de lumină. După aceea, **latinii** au venit să ia lumină de la greci. În temeiul acestui fapt, în epoca cruciadelor, ritul Luminii Sfinte rămăsese o celebrare pur grecească.

În secolul al XIII-lea papa Grigorie al IX-lea emite un decret în care interzice răspicat orice participare la ritul Luminii Sfinte, pe care-l condamnă ca pe o fraudă. Aceasta reprezintă prima condamnare oficială a ceremoniei de către un om al bisericii latine, reflectând poate faptul că influența latină în Ierusalim intrase în declin la jumătatea secolului al XII-lea. Condamnarea ritului de către papă ne semnalează de asemenea sfârșitul oricăror reacții occidentale de simpatie față de Lumina Sfântă.

- Lumina Sfântă nu s-a pogorât nici în tristul Paște din anul **1923**. În această perioadă patriarhul Rusiei, Tihon, fusese îndepărtat de la cârma Bisericii Ortodoxe Ruse. O fracțiune a ierarhilor aflați la conducere ("obnovlenți" - novostilnicii reformatori) au reușit să-l atragă de partea lor pe Constantin IV, patriarhul Ierusalimului. Aceste relații

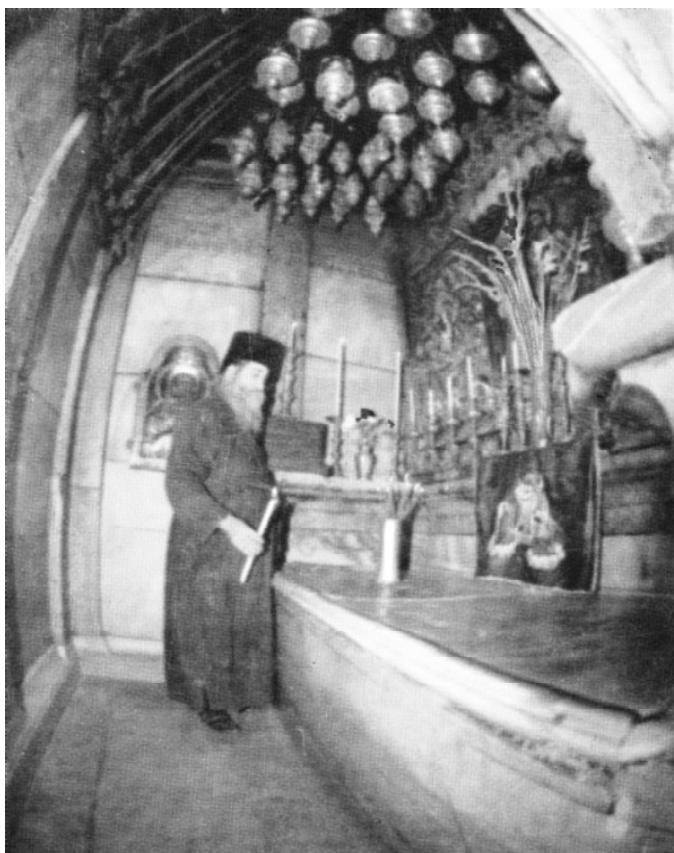
au avut cele mai triste urmări pentru acest patriarh: cu toate rugăciunile patriarhului Constantin IV, Lumina Sfântă nu a apărut iar mulțimea **arabilor** exaltați, folosindu-se de paza dezordonată a administrației turcești, l-a asasinat pe patriarh.

- În 1580, în timpul patriarhului Sofronie al Ierusalimului, s-a întâmplat următoarea minune în Sâmbăta mare (descrisa de arhimandritul Kallistos): “Lumina Sfântă a ieșit printr-un stâlp (de piatră) despicat, vizibil chiar și acum lângă ușile bisericii, din următorul motiv: **armenii** erau în acel timp rău intenționați față de ortodocși. Ei au făgăduit să dea guvernatorului Ierusalimului o sumă importantă de bani ca el să intervină și să împiedice pe patriarhul ortodox să intre în biserica Anastasis în sfânta și marea Sâmbătă. Din cauza lăcomiei, guvernatorul a ascultat și a poruncit să se facă așa. Astfel numai armenii, cu mare veselie, au intrat în biserică, nădăjduind să primească Lumina Sfântă, în timp ce ortodocșii stăteau cu patriarhul afară în curte și cuprinși de mâhnire se rugau la Dumnezeu cu inimi pline de căință să-și arate mila îndurării Sale. În timpul rugăciunii lor sus-pomenita coloană s-a despicat și Lumina Sfântă a ieșit prin ea. Văzând aceasta, patriarhul s-a ridicat repede și închinându-se cu evlavie a aprins lumânările pe care le avea în mână și a împărțit lumina ortodocșilor spre sfințirea lor. Când au văzut minunea, portarii mahomedani au deschis de îndată porțile bisericii. Patriarhul și marea mulțime împreună cu el au intrat în biserică, slavoslovind: “Cine este Dumnezeu Mare ca Dumnezeul nostru...” și astfel a fost slujită Liturgia. Ca urmare a acestei minuni, unul din acei portari mahomedani a mărturisit cu tărie pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu și a crezut în El. Dar când au auzit aceasta foștii săi coreligionari (**mahomedanii**), s-au umplut de mânie și l-au ars în curtea sfântă, și în acest fel el a primit moarte de martir.

Cum vine Sfânta Lumină?

Sfânta Lumină vine ca un fulger, așa cum vedem fulgerând pe cer, pe cupola exterioară a bisericuței Sfântului Mormânt. El se vede doar câteva fracțiuni de secundă. Așa se explica faptul că nu toți o văd, căci trebuie să stai tot timpul cu privirea ațintită spre cupolă.

**Sfântul Mormânt
unde coboară Lumina Sfântă**

În mod obișnuit, ea apare așa cum arunci o cană de apă și se împrăștie picăturile peste tot. Se văd picături de foc pe toată cupola. După aceea intră în Sfântul Mormânt. După apar pe cupolă acele picături de foc, se aprind câteva lumânări și la unii oameni ce stau împrejurul bisericii. De obicei, toți oamenii din biserică au câte un mănunchi de 33 lumânări, după numărul anilor Mântuitorului, și așteaptă ridicând mâinile în sus, nădăjduind că se vor aprinde și lumânările lor. Aceasta depinde în primul rând de credința lor. Se vede foarte clar cum se aprind lumânările la câțiva credincioși care stau mai aproape de biserică, sau aprinderea unei candelă din exteriorul Sfântului Mormânt.

Este vorba de câteva fracțiuni de secundă când se întâmplă toate acestea. Așa cum privind pe cer, fulgerul și trăsnetele durează câteva fracțiuni de secundă, tot așa se întâmplă și aici.

După ce focul intră și în Sfântul Mormânt, patriarhul iese cu un mănunchi de 33 lumânări și cheamă pe oameni să primească Lumina spunând: “Veniți de luați lumină!”.

Minunea continuă, deoarece focul (pe care patriarhul îl împarte la oameni) timp de câteva minute este imaterial, adică nu arde. Oamenii care sunt mai în față experimentează acest lucru, iau lumânarea aprinsă o pun pe față, o pun în păr (sau barbă) și acesta nu ia foc; deci focul este imaterial. După câteva minute devine material, devine foc obișnuit.

Acest foc este asemeni celui care i s-a arătat lui Moise în rug. Tot așa vedea Moise că rugul ardea dar nu mistuia, deci rugul era în flăcări dar nu se descompunea, rămânând același.

„EGO ZENOVIVS VOTUM POSUI”

PS Daniil Stoenescu

Cei douăzeci și patru de creștini daco-romani, membri ai ordinului zenovienilor, se adunaseră în taină și în anul acesta, la sorocul potrivit, împrejurul mormântului fără cruce al lui Zenovius cel de demult, unde așteptau cucernici arătarea și în această noapte a crucii de lumina ce se pogora an de an peste mormântul sacru. Crucea de lemn din veacul al patrulea și crucea de piatră de mai târziu de la mormântul lui Zenovius, fuseseră îngropate de creștini în vremea prigonirilor și năvălirilor barbare. Din veac în veac și din neam în neam, puțini erau cei ce știau cu adevărat locul mormântului lui Zenovius, marele bărbat creștin al veacului al patrulea daco-roman din Trans-Silva, trecut la Domnul la adânci bătrânețe, după ce zidise și ctitorise mai multe biserici de piatră în frumoasa țară a Ulpiei-Traiana.

Ucenicii și urmașii săi în credință, după ce-l îngropaseră într-un loc mai ascuns, nu departe de izvorul pe care el însuși îl botezase “Lacrima Muntelui”, s-au constituit în acele zbuciumate veacuri creștine de la început de ev mediu, într-un ordin al “zenovienilor”, care avea ca simbol monograma Mântuitorului Iisus Hristos înscrisă pe soarele de andezit al calendarului dacic de la Sarmizegetusa Regia, iar deviza creștină a membrilor ordinului era “*Ego Zenovius votum posui*”, adică “*Eu Zenovius am pus vot, făgăduință sau dar*”, cuvinte pe care fiecare membru le rostea de trei ori pe zi, la sfârșitul rugăciunilor de dimineață, de amiază și de seară. Aceleași cuvinte, pe care membrii ordinului creștin daco-roman le rosteau deodată cu făgăduința sau juruința intrării în ordin, într-o poiană a muntelui Kogaion și într-o seară de Ghetsimani, cu fruntea plecată pe câte o piatră adusă din Râul cel Mare, au fost descoperite și în

inscripția de pe potirul cel de aur

al străvechii biserici creștine din Țara bisericilor de piatră, cea dintâi ctitorie a lui Zenovius.

Lângă mormântul fără cruce al lui Zenovius, după ce citiră și pomeniră pomelnicele înscrise pe coajă de copac, cei douăzeci și patru de creștini cântară îngenunchiați Prochimenul cel mare al Paștilor, devenit imn al zenovienilor daco-romani: “*Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu care faci minuni!*” Răstigniți în rugăciune precum Moise pe munte, zenovienii cuprindeau în iubirea, inima și comuniunea lor întreg neamul românesc de pretutindeni, “cel creștinesc și de Hristos iubitor”, însemnând astfel pomenirea celor trei mari săptămâni luminate: Săptămâna creației sau a Facerii lumii, Săptămâna înconjurării Ierihonului pe vremea lui Iosua și Săptămâna luminată a Învierii Domnului.

Înspre miezul nopții, sub strălucirea stelelor și în tăcerea munților, se pogorî și de această dată crucea de lumină peste mormântul lui Zenovius, în mijlocul celor douăzeci și patru de creștini, după numărul celor douăzeci și patru de bătrâni din Apocalipsă. Fiecare își aprinse lumânarea de ceară din lumina crucii pogorâtă de sus. Cu toții cântară troparul Învierii: “*Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le!*” În lumina crucii li se deslușiseră înțelesurile semnelor timpului din ceata vremurilor. Toți sfinții Bisericii daco-romane a lui Hristos erau împreună și alături de ei. Acolo și atunci se scrisese o nouă pagină și se întorsese o nouă filă din Evanghelia neamului. Simțeau apropierea Săptămânii Patimilor pentru neam. De aceea, închinându-se lui Dumnezeu cel în Treime laudat, cei douăzeci și patru de zenovieni se despărțiră îmbrățișându-se și coborâră în zori de pe munte, vegheați, însoțiți și călăuziți de spiritul tutelar al lui Zenovius și se risipiră în cele patru zări ale neamului daco-roman, luminați și hotărâți mai mult ca oricând să sădească în fiecare suflet de român o întreită și tainică ramură de finic a virtuților teologice, de la Intrarea în Ierusalim și o ramură de salcie, care a atins cândva harfele biblice, din Duminica Floriilor și Parusiei Domnului.

În ochii fiecăruia, “Lacrima Muntelui” devenise Lacrima Neamului. În inima fiecăruia se

cuvintelor mistice de pe tăblița de bronz: “Ego Zenovius votum posui”. În sufletul fiecăruia, crucea de lumină pogorâtă din cer peste mormântul lui Zenovius, ardea cu puterea duhovnicească a unui rug aprins. Ca urmare, după puțină vreme cei mai mulți dintre daco-romani începură să rostească zilnic acasă și în biserici: “Ego Zenovius votum posui”. La intrarea în casele creștinilor te întâmpina aceleași cuvinte: “Ego Zenovius votum posui”. Copiii de curând botezați, ca și cei mai mari, încep să poarte la îndemnul părinților pe lângă cruciulița de la gat și copia tăbliței de bronz cu cuvintele: “Ego Zenovius votum posui”. În scurtă vreme, din filonul de aur creștin al neamului, aceste cuvinte deveniră identitatea noastră daco-romană. Clopotele bisericilor și mănăstirilor din Carpați, umpleau, sfințeau și binecuvântau văzduhul prin dangățul lor, trimițând până departe ecoul cuvintelor: “Ego Zenovius votum posui”.

Prin cei douăzeci și patru de zenovieni, apostoli și “stâlpi de foc” ai neamului, întregul neam daco-roman deveni poporul lui Zenovius, plecat la picioarele lui Hristos. În așteptarea Învierii celei de Apoi, Carpații deveniră mormântul transfigurat al lui Zenovius. Un fior sfânt, ca o adiere de vânt, despre care nu știi de unde vine și nici încotro merge, străbătu întregul neam românesc de pretutindeni. Bisericile se umpleau, casele se sfințeau, genunchii se plecau, rugăciunile se înălțau, cântările se auzeau, lacrimile se vărsau. Dumnezeu săvârșise prin zenovieni convertirea neamului. Prologul Evangheliei neamului românesc se pecetlui astfel pentru veșnicie, prin cuvintele: “Ego Zenovius votum posui”.

Sub curcubeul carpatin, se văzură atârând de policandrul cerului cuvintele: “Ego Zenovius votum posui”.

Ștefan cel Mare și Sfânt

sau

Lumina vie a unei lumi apuse

Prof. de Religie Drd. Eduard Traian Popescu

Șc. Gen. Nr. 31 "Theodor Aman" - Craiova

"Slava lui Dumnezeu este omul viu, iar viața omului este vederea lui Dumnezeu". (Sf. Irineu)

Între luceferii ce împodobesc bolta spiritualității noastre creștin ortodoxe, întâlnim și pe Sfântul și Marele Voievod Ștefan, Domnul Moldovei. Acum, în "anul Ștefanian", când întreaga suflare românească comemorează 500 de ani de la adormirea întru Domnul a Marelui Voievod, avem datoria creștinească să elogiem personalitatea Domnitorului, celui ce s-a arătat "Marele și Sfântul" Domn al Moldovei. Sfântului Ștefan cel Mare al Moldovei, voievodul de neam mușatin, pentru tăria credinței sale în Hristos, pentru mulțimea faptelor sale creștinești, pentru măreția actelor sale de vitejie, de apărător al Bisericii strămoșești și al hotarelor patriei, poporul român de pretutindeni i-a înălțat în adâncul conștiinței sale un altar de preamărire cuvenită, un monument mai trainic decât orice granit (1). Prin actul solemn al canonizării sale oficiale, Sfântul și Îndreptătorul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pronunță recunoașterea și mărturisirea sobornicească a faptului de conștiință istorică creștină că poporul nostru a păstrat neîntrerupt vreme de cinci secole candela aprinsă la Putna, locul odihnei veșnice întru slavă a marelui Ștefan, i-a păstrat chipul-icoană, într-o lumină limpede totodată strălucirea ei (2). Într-acest sens, marele istoric Nicolae Iorga zicea: "*un om minunat, un sfânt cum nu mai poate răsări altul, izvorul a toată vitejia, fântâna tuturor dreptăților, marea bunătăților*" (3), iar Al. Husar, având înaintea icoana sfinților, acelor <<athleta Christi>>, ce au împodobit ogorul Bisericii cu viața și faptele lor, îl numea "*sfânt și împărat al românimii*", al tuturor celor care "cuminecă" în această limbă (4).

Prin canonizare, în anghilogia ortodoxă, ca și în Dreptul canonic ortodox se înțelege actul prin care Biserica recunoaște, declară și așează eroii dreptei credințe adormiți întru Domnul, în rândul sfinților, în canonul sau catalogul sfinților, pe care Biserica Ortodoxă îi venerază pe temeiul învățăturii ei dogmatice (5). Pentru a se putea proceda în zilele noastre la acte de canonizare trebuie să fie date următoarele condiții de fond (6):

a) Ortodoxia neîndoielnică a credinței celui despre care se tratează, ortodoxie păstrată până la moarte, fie în tot timpul vieții, fie în timpul de la care a îmbrățișat credința ortodoxă.

b) Proslăvirea lui de către Domnul, cel puțin printr-unul din următoarele daruri sau puteri:

- puterea de a suferi moartea martirică pentru dreapta credință;
- puterea de a înfrunta orice primejdii sau suplicii pentru mărturisirea dreptei credințe până la moarte;
- puterea de a-și închina eroic viața celei mai desăvârșite trăiri morale și religioase;
- puterea de a săvârși minuni în viață sau după moarte, sau, în fine,
- puterea de a apăra sau a sluji cu devotament eroic credința și Biserica Ortodoxă.

c) Răspândirea miresmei de sfințenie după moartea lui și confirmarea acesteia prin cultul spontan pe care îl acordă poporul credincios, numărându-l în rând cu sfinții. Cultul acesta poate fi organizat sau difuz, manifestându-se prin cinstire simplă, prin faima sau numele de sfânt. De la îndeplinirea acestei cerințe pot face excepții numai mucenicii dreptei credințe.

Existența condițiilor de fond, și anume, existența neîndoielnică a primei și a celei de a treia – care poate lipsi numai în cazul martirilor – ca și a oricăreia dintre cele enumerate la cea de-a doua, îndreptățește autoritatea bisericească, Sfântul Sinod, să procedeze la actul de canonizare (7). Istoria Bisericii ne arată că inițiativa pentru așezarea eroilor credinței creștine în rândul sfinților a avut-o întotdeauna poporul dreptcredincios prin evlavia sa curată și prin împreună-încuviințarea clerului și episcopilor. Evlavia poporului, ca și în cazul măritului

Voievod Ștefan, a fost aceea care a identificat pe adevărații sfinți luptători și eroi (8).

Preaslăvitul Ștefan Vodă al Moldovei s-a născut din binecredincioșii creștini Bogdan Vodă, fiul lui Alexandru cel Bun, din neamul Mușatinilor, și din doamna Oltea (9), Maria (10), din neamul Basarabilor (11). Ștefan cel Mare și Sfânt se zice că nu era mare la statură, ci un om mărunțel, da-i vorba că era mare în cap: mare la minte și cu chibzuială; era mare în sfat și în fapte, cum n-a mai fost altul ca el și... poate nici nu va mai fi vreodată (12). Când era de zece ani, Ștefan se arăta isteț și plin de năzbâtii: nu găseai în sat copil netrântit de el. Se dusesse vestea în lume că feciorul Măriei sale e voinic și amarnic, iar adesea îi auzeai zicând: << Ce-a fi el, când va ajunge mare?>> (13). Tradiția spune că viitorul voievod al Moldovei mergea încă de tânăr la Cuviosul David Daniil Sihastru – unele izvoare spun că erau rude îndepărtate, fapt ce explică și încrederea pe care o avea Ștefan în sfântul cuvios Daniil, de la care primise deopotrivă învățătură aleasă și cea mai înțeleaptă sfătuire duhovnicească (14).

Este uns domn pe dealul “Direpțății”, la numai 20 de ani, arătându-se, în ciuda tinereții sale, vrednic de fapte și acțiuni ce au consolidat puterea Țării Moldovei, amenințată de mulți dușmani hrăpăreți din afara hotarelor ei. Sprijinit de mitropoliții Moldovei, Teoctist și Gheorghe “cel Bătrân” (15a), de episcopii locului, de clerici și de întregul popor, Ștefan cel Mare a depus mari strădanii pentru a păstra și a duce mai departe moștenirea primită, sub raport religios, spiritual, cultural, artistic, dar și în domeniul politic. Este moștenirea autohtonă, dar și moștenirea de înaltă spiritualitate a Bizanțului, putând spune astfel că prin virtuțile și harul Sfântului Voievod Ștefan cel Mare al Moldovei se prefigurau cu vigoare neîndoielnică trăsăturile fundamentale ce au determinat acel grandios “Bizanț după Bizanț” (15b; 15c). Cheazășie în toate nu putea fi decât credința fără clintire în Dumnezeu și datoria sa de slujire a neamului (16). Despre momentul urcării pe tron, istoricul N. Iorga, în studiul său “Apogeul puterii statului român în timpul domniei de 50 de ani ai lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei”, grăia: *“Sprijinit de ofițerii poloni din vecinătate, precedesorul său, mișelul Petru Aron, un fiu nelegitim al lui Alexandru cel Bun, încerca să se mai mențină, dar nu reuși. La 1 aprilie 1457 era încă la Suceava; imediat după aceasta, la 12 aprilie, Ștefan birui la Doljești, în*

<<Hreasca>>, apoi la Orbic, și

Petru fugi spre singurul colțișor ce-i sta deschis spre Polonia”, iar, despre domnia lui Ștefan elogia, glăsuind: “...tânăr fiu de domn, care smulse Moldova din mâinile slabe ale lui Petru Aron, domn minunat printr-o înțeleaptă cumpănire, ca și prin lupte curagioase... după o puternică domnie de o jumătate de veac lăsa urmașilor o țară neatârnată mare, bogată. Puternicul lui braț ridica, în sfârșit, sceptrul căzut în țarină al bătrânului Alexandru”.

Prin poziția sa geografică, Moldova se vedea confruntată, înaintea oricărei alte țări europene, cu primejdia otomană (17). El s-a dovedit creștin desăvârșit (18). Apărându-și țara împotriva turcilor, luptând pentru neatârarea Moldovei, el apăra Biserica strămoșească și însăși credința ortodoxă (19). Voievodul Moldovei, în vinele căruia curge sânge mușatin și basarab, a dovedit în fiecare gest și în fiecare dintre acțiunile sale iubirea de neam și cinstirea străbunilor. Slujirea Sfintei Biserici, alături de cei chemați să o săvârșească în sfintele altare, alături de oșteni și de poporul întreg, era un scop fundamental, era o rațiune a existenței sale. Nenumărate documente ale Cancelariei domnești stau mărturie peste veacuri:

“Io Ștefan Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei, care arzând de dumnezeiască credință și iubitor al cuvântului lui Dumnezeu fiind...”

– este mențiunea care adevărește ctitorirea scrierii unui tom în anul 1475, scriere care cuprindea Cuvintele pustnicești ale Avvei Dorotei. În 1479, înălțând ziduri puternice de apărare la Cetatea Albă, gândul ctitorului este dăruit de Dumnezeu:

“În zilele binecinstitorului și de Hristos iubitorului și de Dumnezeu dăruitului și de toată lauda vrednicului Io Ștefan voievod..., a început și a sfârșit acest zid”.

În pisania bisericii mari din mănăstirea Neamțu, din 1497,

citim:

“Doamne Hristoase, primește biserica aceasta, pe care am zidit-o cu ajutorul Tău, întru slava și cinstea Sfintei și Slăvitei Tale Înălțări de la pământ la cer; și Tu, Stăpâne, acoperă-ne cu mila Ta de acum și până în veac. Io Ștefan Voievod...”

Însemnarea de pe celebrul Tetraevanghel din 1502 glăsuiește:

“Io Ștefan Voievod, din mila lui Dumnezeu domn Țării Moldovei... și iubitor al cuvintelor lui Hristos, pentru a Cărui dragoste a tânjit și cu râvnă a dat de s-a scris acest Tetraevanghel și l-a ferecat și l-a dăruit întru ruga sa sieși... la Sfântul Munte...” (20).

“Dar pentru acea râvnă pe care o avea Ștefan Vodă spre întărirea Legii ce vom zice? Că nu da somn ochilor săi, nici genelor sale dormitare. Aceasta gândea, aceasta judeca, către aceasta se nevoia, ca Biserica lui Hristos să se mărească și să se lățească.... Însă ce ne trebuie atâtea cuvinte, ca și când ar fi vreo îndoială asupra credinței lui, cu care s-a adăpat din curatele și neamestecatele izvoare a preavoslavnicei Biserici din copilăria lui? Și nici eresurile cele înșelătoare, nici focul vârstei tinerești n-au putut-o sminti, ci au rămas întărit pe piatra care este Hristos, pe a Cărui cruce de-a pururi îmbrățișată, la pieptul lui ținând viața sa Lui au închinat-o, nădejde neîncetată printr-însul la Părintele veacurilor având, prin Care pe toți vrăjmașii săi au biruit, au înfrânt, au surpat” (21). “Și cu cât mântuirea sufletească îi era dorită, cu atât silința lui era aprinsă și de-a pururea căuta orice loc, orice vreme i s-ar întâmpla îndemână să n-o lase în deșert să treacă” (22). Ștefan, Domnul Moldovei, era iubit și sprijinit de toată suflarea românească, “bun domn și adevărat creștin prin faptă s-a arătat. Țara a ușurat-o, obiceiurile bune a întărit și dreapta credință a păzit” (23), “cât a trăit volnicia și fericirea poporului a înflorit și toate lucrările lui cu credința lui Hristos le-a pecetluit” (24). Izvoarele vremii ca și tradiția sfântă a poporului, în nenumărate rânduri, preamăresc sfințenia lui, împreună-glăsuind: “la neputințele noastre ajungând, slăbiciunile noastre ridicând, cu durere de maică pe acela mustra, pe acesta mângâia, pe unii încălzea, pe alții îi hrănea” (25); “biruitor l-ați văzut, dar mândru niciodată, atunci când călca cerbicia vrăjmașului,

ca o apă limpede și rece pe cei topiți de arșițele lipsei răcorea” (26).

Paginile de aur ale istoriei noastre de veacuri dau slavă victoriilor de mare răsunet, ca cele de la Baia (1467), Lipnic (1470) sau Codrii Cosminului (1497), care au încununat domnia plină de izbânzi a Voievodului Moldovei, duse pentru pace, întregirea Neamului și slava Sfintei noastre Biserici: *“În ziua aceea de joi, înainte de începerea bătăliei (Codrii Cosminului, 26 oct 1497 n. n.), când preoții ce însoțeau oștirea slujiseră Sfânta Liturghie lângă flamura domnescă, lui Ștefan Vodă biruința i s-a arătat în vedenie, deasupra oștenilor lui venindu-i într-ajutor Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, călare și înarmat ca un viteaz, spre izbânda oastei moldovene” (27); “în timpul acestei lupte, Ștefan cel Mare a văzut, în chip minunat, pe Sfântul Mare Mucenic Procopie, umblând deasupra războiului călare și înarmat ca un viteaz fiind într-ajutor lui Ștefan Vodă, dând vâlvă oștirii lui” (28).* Ar trebui să vedem că, într-un anumit fel, vremurile lui Ștefan cel Mare și Sfânt se asemănau cu cele ale Sfântului Împărat Constantin cel Mare, căruia, în chip minunat, i s-a arătat Sfânta Cruce pe cer, înconjurată de cuvintele dumnezeiescului îndemn: <<prin acest semn vei învinge!>>. Sfânta Cruce a fost totdeauna arma nebiruită a Voievodului Ștefan (29). Credința și convingerea lui a fost că nici o sabie nu poate apăra fără ajutorul crucii. Acest lucru l-a determinat să dea bisericii de la Pătrăuți-Suceava hramul <<Înălțarea Sfintei Cruci>>. Aici, în pronaos, pe peretele de apus se remarcă în frescă tema “Aflarea Sfintei Cruci” de către Sfântul Constantin cel Mare, compoziție în care cercetătorii artei noastre religioase văd o transpunere a războaielor lui Ștefan Vodă pentru apărarea creștinătății (30). În scena <<Aflarea Sfintei Cruci>> de la Pătrăuți, sunt înfățișați șaisprezece sfinți militari pe cai, între care Gheorghe, Dimitrie, Nestor, Procopie, Teodor Tiron, Mercurie, în fruntea lor fiind Arhanghelul Mihail. Un personaj principal în această compoziție picturală este Sfântul Împărat Constantin cel Mare, ceea ce are un tâlc istoric deosebit. Marele bizantinolog André Grabar a văzut în această cavalcadă un îndemn la cruciadă împotriva turcilor, îndemn pe care purtătorul de biruință Ștefan Voievodul l-a adresat în repetate rânduri întregii creștinătăți a vremii. Scena avea drept menire să țină trează conștiința moldovenilor și să-i îmbărbăteze în lupta pentru apărarea credinței și a independenței țării (31). Marele Voievod a izbândit în 44 din 46 de războaie,

gospodar, iubitor și ocrotitor de artă și cultură, și chiar de prerogativele unui Mesia, căci moldovenii “*din cauza nespusei sale vitejii îl socotesc ca sfânt*” (32), poporul “*il cinstea ca pe un Mesia*” (33), “Ștefan, Ștefan, Domnul sfânt,/ Ce nici în ceruri samîn n-are/ Cum n-are samîn pe pământ” (34).

Dar viața zbuciumată de războaiele de apărare, ca și podagra, guta și rana de la picior, pricinuită în luptă, i-au slăbit puterile și, ușor-ușor, l-au dus spre somn, spre odihnă veșnică. La 2 iulie 1504, în a patra oră a zilei, după 47 de ani și 3 luni de domnie, Ștefan cel Mare și Sfânt

adoarme, având înscrise în inimă cuvintele Apostolului: “Călătoria am săvârșit și credința am păzit”. “Măritul domn Ștefan cel Mare, care așezase țara pe stâlpii puternici ai biruinței sale ..., își plecase fruntea încoronată de slavă și cinste înaintea Ziditorului a toată făptura ..., și s-a purtat ca părinte și frate față de toți cei apăsăți de silnicii și împresurați de primejdii...” (35). Când a murit Ștefan cel Mare, trei zile și trei nopți i-a ars o lumânare la mormânt, fără ca s-o fi pus cineva acolo și nimenea nu putea s-o stingă (36). Din rai, sufletul lui Ștefan stăpânește toate sufletele câte-s acolo și în iad; și mai are puterea de a descoperi și a omorî pe hoții, cari fac moarte de om (37). El moare, dar icoana lui rămâne ca “*nepieritoarea amintire a marelui Ștefan, zidul creștinătății...*” (38). După moarte lui Ștefan cel Mare, când mai aveau moldovenii bătălii, el știa din mormânt și începea să plângă și cum începea plânsul, îndată încetau bătăliile și era pace (39). Duhul lui Ștefan Vodă umblă când și când pe pământ, mai ales când nația noastră e în cumpănă mare. Așa, se zice că la '77, când a fost bătălia cu turcul la Plevna, Ștefan, când a văzut că se strânge lume din munți și din câmpii și să pornească la război el s-a sculat din mormânt și Duhul lui a cârmuit și a povățuit oștirea noastră, de a făcut pe turc să mai simtă odată trecând printr-înși spaima de altă dată (40).

Prin urmare, în panoplia spiritualității noastre, Ștefan cel

Mare, prin tot ceea ce a fost expresie a profunde sale religiozități, prin viața, gândirea și faptele sale puse în slujba poporului și, implicit, și a lui Dumnezeu, căci, “slujind oamenilor, slujim lui Dumnezeu”, se prezintă ca și chip plin de sfințenie, de dăruire, de jertfă și de iubire. “Luptătorii pentru Biserică sunt luptători pentru Hristos, sunt marii binefăcători ai Bisericii și opera lor, lucrarea lor binecuvântată a fost și trebuie să fie privită ca fiind semn al credinței lor sfinte și al proslăvirii lor de către Domnul cu puteri biruitoare asupra vrăjmașilor lui” (41). De aceea, Înălții Prelați ai Bisericii noastre strămoșești, ca Biserică a Neamului, prin lucrarea cea milostivă a lui Dumnezeu, au hotărât statornicirea Marelui Voievod în Ceata Sfinților, făcând astfel dreptate muceniciei (mărturie) lui, pe care a adus-o la altarul dumnezeiesc al slujirii de Neam și de Biserică, făcându-ne pe noi, cei ce primim și ne bucurăm de acestea, să sălțăm și să strigăm: “Minuanat este Dumnezeu întru sfinții Săi!” Lumea lui apune, dar el rămâne în conștiința noastră, ca “...om nu mare de statu... întregu la fire, neleneșu și lucrul său știa a-l acoperi și unde nu gândeai acolo îl aflai... ce după moartea lui, până astăzi îi zice sveti (sfântul) Ștefan Vodă, nu pentru sufletu, ce este în mâna lui Dumnezeu..., ci pentru lucrurile lui cele vitejești, carile nimenea dintre domni, nici mai înainte, nici după aceea l-au ajunsu” (42), precum și ca lumina vie a unei lumi apuse, care atunci, când va învia Ștefan Vodă, are să vadă cum ne-am stăpânit și ne-am îngrijit bucățica noastră de pământ, care ne-a lăsat-o mândră și îmbelșugată și pentru care s-a bătut el de patruzeci de ori cu vitejie și dragoste de moșie (43).

NOTE BIBLIOGRAFICE:

- 1- Ștefan cel Mare și Sfânt, binecredincios domn și apărător al dreptei creștine, în “Biserica Ortodoxă Română”, LXII(1954), nr. 7, p.741;
- 2- Mitropolit Dr. Nestor Vornicescu, Sfântul Voievod Ștefan cel Mare, în “Antologie aghiografică românească”, tipărită prin stăruința și binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Nestor Vornicescu, Mitropolitul Olteniei, editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, p. 145;
- 3- Nicolae Iorga, Istoria lui Ștefan cel Mare pentru poporul român, Editura Minerva, București, 1904, p. 306;
- 4- Al. Husar, Athleta Christi, în “Mitropolia Moldovei și Sucevei”, LV(1979), nr.7-8, p.526
- 5- Arhid. Prof. Dr. Ioan Floca, Drept canonic ortodox, Legislație și administrație bisericească, vol. II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990, p. 175;
- 6- Ibidem, p. 182;
- 7- Pr. Prof. Liviu Stan, Despre canonizarea sfinților în Biserica Ortodoxă, în

- “Ortodoxia”, II(1950), p.272-273 și 278;
8- Ibidem, p. 268;
9- cf. C. C. Giurescu, Istoria Românilor, II, I, București, 1940, p. 95;
10- Ibidem;
11- Al. Husar, art. cit., p. 504;
12- După cele ce a auzit Dl. Ioan Birna, în com. Vaca(Transilvania), de la un bătrân de 80 de ani, care a fost în România în tinerețile lui, în Viața Sfântului Ștefan cel Mare, Colecția CRONICA(11), Antologie alcătuită de S. T. Chirileanu, ediție îngrijită, prefată și note de Pr. Al. Stănculescu-Bârda, Ediția aIV-a, Editura “Cuget Românesc”, Bârda, 1998, p.21;
13- Viața Sfântului..., p.29;
14- Mitropolit Dr. Nestor Vornicescu, art. cit., în rev. cit., p. 146;
15a- Art. cit., în rev. cit., p. 718;
15b- În Repertoriul monumentelor și obiectelor de artă din timpul lui Ștefan cel Mare, lucrare apărută sub conducerea Prof. M. Berza, București, 1958;
15c- Mitropolit Dr. Nestor Vornicescu, art. cit., în rev. cit., p. 147;
16- A. V. Boldur, Biserica în timpul domniei lui Ștefan cel Mare, În “Biserica Ortodoxă Română”, LXXXII(1964), nr. 7-8, p. 729;
17- Al. Husar, art. cit., p. 304;
18- A. V. Boldur, art. cit., 725 și 727;
19- Ibidem, p. 724;
20- Mitropolit Dr. Nestor Vornicescu, art. cit., în rev. cit., p. 148;
21- Cuvântul de îngropare ce se zice Epitaftion, vechiului Ștefan Voievod al V-lea, Domnul Țării Moldovei, cel ce s-au numit Mare, pentru marile vrednicii și vitejii ale sale, publicat recent de N. A. Ursu, în “Obijuterie a literaturii noastre vechi: Cuvânt de îngropare vechiului Ștefan Voievod, Domnul Țării Moldovei, cel ce s-a numit Mare”, din “Mitropolia Moldovei și Bucovinei”, LXIV(1990), nr. 4, p.147;
22- Ibidem, p. 147;
23- v. Cuvântarea P. S. Atanasie, Episcopul Râmnicului, rostită la serbarea din Râmnicu-Vâlcea în iulie 1904, în “Sărbătorirea lui Ștefan cel Mare și Sfânt”, din rev. “Biserica Ortodoxă Română”, XXVII(1904), nr.4, p. 457;
24- Cuvântul de îngropare..., p. 137;
25- Ibidem, p. 140;
26- Ibidem, p.147;
27- Gh. Ghibănescu, Ștefan cel Mare, Personalitatea lui religioasă (Extras din “Viitorul”), Iași, 1904, p.18;
28- Repertoriul monumentelor..., p.105;
29- Gh. Ghibănescu, op. cit., p.19;
30- Repertoriul monumentelor..., p.61;
31- Petru Comarnescu, Îndreptar artistic al monumentelor din nordul Moldovei, Suceava, 1961, p.216-218;
32- Ibidem, p.454; v. și Extracte din cronica polono-litvană a lui M. Strzjovski, în “Arhiva istorică a României”, tom. II, București, p.8;
33- Sergiu Victor Cujbă, Viața și luptele lui Ștefan cel Mare, Chișinău, 1922, p.29;
34- M. Eminescu, Poezii postume, Anexe, note și variante, Ediție critică îngrijită de Perpessicius, București, 1958, p.362;
35- Popas la cinci veacuri..., în “Mitropolia Moldovei și Sucevei”, XLII(1966), nr. 7-8, p.424-425;
36- După cele ce a auzit D-l. I. Bârna, în op. cit., p. 25;
37- După cele ce a auzit D-l. Const. Baltă de la un bătrân din Buhalnița (Neamț), în op. cit., p. 25;
38- Costache Negri, Scrieri social-politic, studiu introductiv, antologie, note și comentariu de Emil Boldan, București, 1978, p. 65;
39- După cele ce a auzit D-l. Const. Baltă, în op. cit., p. 25;
40- Cuvântul de îngropare..., p. 138-141;
41- Pr. Prof. Liviu Stan, art. cit., p.260-262, 265;
42- Grigore Ureche, Letopisețul Țării Moldovei, ediție îngrijită, studiu

introdutiv, indice și glosar de P. P. Panaitescu, Ediția a II-a (revăzută), București, 1958, p. 120-121;
43- Viața Sfântului..., p.28.

* * *

Scrisoarea–proclamație a lui Ștefan cel Mare, prin care la 25 ianuarie 1475, aducea la cunoștința Europei Victoria de la Podul Înalt (extras):

“Prea luminaților, prea puternicilor și aleșilor Domni a toată creștinătatea, căroră această scrisoare a noastră va fi arătată sau de care va fi auzită.

Noi Ștefan Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei, mă închin cu prietenie vouă tuturor, căroră vă scriu și vă doresc tot binele și vă spun Domniilor Voastre că necredinciosul împărat al turcilor a fost de multă vreme și este încă pierzătorul întregii creștinătăți și în fiecare zi se gândește cum ar putea să supuie și să nimicească toată creștinătatea... Păgânul împărat al turcilor își puse în gând să-și răzbune și să vie... cu capul său și cu toată puterea sa împotriva mea, și să supuie țara noastră, care este *poarta creștinătății*, și pe care Dumnezeu a ferit-o până acum. [...] Iar noi, din partea noastră, făgăduim, pe credința noastră creștinească și cu jurământul domniei noastre, că vom sta în picioare și ne vom lupta până la moarte, pentru legea creștinească, noi cu capul nostru”.

Grigorie Ureche scria:

„Iară pe Ștefan Vodă l-au îngropat țara cu multă jale și plângere în mănăstire în Putna, care era zidită de dânsul. Atâta jale era, de plângea toți ca după un părinte al său că cunoștia toți că s-au scăpatu (păgubit n.n.) de mult bine și de multă apărătură. Că după moartea lui, până astăzi îi zicu *sveți (sfântul, n.n.) Ștefan Vodă*, nu pentru sufletul, ce iaste în mâna lui Dumnezeu, că el încă a fostu om cu păcate, ci pentru lucrurile lui cele vitejești, carile niminea din domni, nici mai nainte, nici după aceia l-au ajunsu”.

Ecumenism

Globalizare

Apotezie

Big Brother

**sau chipul stăpânului acestui veac,
împăratul minciunii, satana**

teolog Constantin Spiridon

Toată lumea a auzit, fie și din întâmplare, despre cunoscuta emisiune (show de televiziune) care se derulează acum la un post de televiziune și care a fost și anul trecut la același post, dar cu alți protagoniști. Ce este Big Brother? Acest gen de emisiune reprezintă primul format european de reality-show cu impact major. Cu ocazia lansării sale în 1999 în Olanda, programul a fost asemuit genului telenovelă cu accente de documentar. Adaptările programului de la o țară la alta, de-a lungul sezoanelor, sunt însoțite de o evoluție generalizată către domeniile divertismentului și ficțiunii.

Big Brother s-a răspândit în mai puțin de doi ani în nenumărate țări. La bază are un concept simplu: candidații sunt închiși într-o locuință, fără nici un contact cu lumea de afară, sunt filmați 24 de ore din 24, cu eliminări progresive. Un lucru trebuie spus: în Olanda și în Statele Unite ale Americii nu există canal de cablu sau de satelit consacrat acestui program, el putând fi urmărit doar pe Internet. În România, în schimb, există un astfel de canal de televiziune, iar echipa de la Big Brother are în prezent peste 100 de oameni în departamentul tehnic. Pe o suprafață de 140 m pătrați, cea mai mare regie din România va urmări, în 45 de monitoare, imagini transmise din casă. În încăperile în care locuiesc cei 12 concurenți sunt instalate 27

de camere de filmat și există 70

de microfoane care nu se vor închide până în ultimul minut al emisiunii. Câștigătorul va primi un premiu de 75.000 de euro. O miză serioasă, nu?

Din cele prezentate nimic nu pare nelalocul lui numai că, în realitate, lucrurile stau altfel. Această structură de bază a programului poate fi manipulată în așa fel încât caracterul programului să se schimbe aproape în totalitate. S-a constatat că acest lucru ține mult de calitatea indivizilor (și nu persoanelor!) introduși în casă. În acest sens, dacă anul trecut, la Big Brother, a fost selectat un grup oarecum „cuminte”, anul acesta, pentru succesul emisiunii, realizatorii au găsit imperioasă modificarea structurii grupului și... avem altceva! Aceasta este și problema pe care ne-am propus-o spre analiză, mai ales că din dezbatările care s-au făcut până acum pe această temă ies în evidență și alte aspecte negative ale societății românești, dacă te întrebi serios cum de este posibil un astfel de „eveniment” la noi.

Încercând să înțeleagă ce se dorește de fapt cu această emisiune, senatorul George Pruteanu, s-a exprimat în stilul-i caracteristic: „*Băgăm 12 oameni într-o cutie transparentă și vedem cât rezistă până se cupleză, ca niște șobolani, ca o experiență pe cobai: «Ia să vedem, când se vor împreuna?»*, iar unii dintre ei (dintre concurenți) *declarau, hlizindu-se până la pereții sălilor, că au de gând s-o facă repejor*” (Ziua, 18.03.2004). Ca o observație generală se remarcă faptul că protagoniștii, în marea lor majoritate, sunt incultți și exhibiționiști, iar în discuții revin, cu o recurență patologică, la un singur subiect: desfrânarea, care astăzi se numește, eufemistic, „sex”. Iată problema. Aceasta se dorește în esență la emisiunea Big Brother de acum, deși realizatorii neagă acest lucru. Cert este că, la scurt timp de la începerea emisiunii, doi dintre așa numiții concurenți au făcut sex, lucru pe care, emfatic, postul de televiziune l-a anunțat la știri. CNA-ul, reacționând cu promptitudine, a amendat postul, lucru evident insignifiant pe lângă răul moral produs, punându-se serios întrebarea: emisiunea este pornografică sau redă un fragment de realitate? Românii au nevoie de astfel de emisiuni?

Sorin Dumitrescu, artist plastic și director al Fundației „Anastasia”, șocat, a opinat că acest produs mediatic strică

sufletul. Nu fiindcă mută împreunarea exclusiv în zona fizicului, ci în primul rând fiindcă face caz de implicațiile afective pe care le aduce în prim-plan. Mai mult sau mai puțin, toți se străduiesc să trăiască artificialul ca natural. Concurenții vor trebui să parcurgă probe cât mai complete, așa încât împreunarea lor să justifice suma. „*Dacă ambianța este misterul dragostei, lipsa de discreție jignește umanitatea în candoarea ei. Cei care au propus-o s-au jucat cu focul. Mă întreb: ei nu au părinți, nu au prieteni?*”, a spus artistul. (Ziua, 19.04.2004)

La celălalt pol, modul cum realizatorii programului explică „întâmplările” din emisiune este plin de seninătate, chipurile, logic și chiar profund uman. Adela Harnagea, producător executiv „Big Brother” a explicat pentru ziarul Ziua că la cea de a doua ediție a emisiunii s-au selectat concurenți diferiți față de primii, pledându-se pentru naturalețe și poate, cu un anume grad de exhibiționism, încercând să se elimine prefăcătoria și falsa pudoare. Și cum problema sexuală ocupă un loc dominant în epoca actuală, în special în lumea tinerilor, este absolut imposibil ca un grup de tineri aflați în condiții impuse de show să ignore problemele sexuale. În acest sens, emisiunea poate fi considerată de divertisment, cu povești de dragoste, cu supraviețuire, cu dramă, dar nu de cultură; în cele din urmă s-a afirmat că scopul emisiunii, pentru postul de televiziune care-l găzduiește, ar fi creșterea audienței acestuia. Dar ce s-a întâmplat în celelalte țări unde această emisiune s-a difuzat? Poate românii cred că peste tot ea s-a bucurat de un succes fulminant. Lucrurile însă nu stau deloc așa.

Date concrete vin să infirme o altă politică a postului care difuzează emisiunea, cum că s-ar realiza o emancipare a tinerilor prin astfel de programe. Astfel, în Grecia, mii de oameni au ieșit în stradă, emisiunea fiind mutată după ora 12 noaptea, în cele din urmă obținându-se să nu se difuzeze acte sexuale; în Franța mii de francezi au ieșit în stradă, au făcut demonstrații la sediul M6 și au obținut ca producătorii să asigure un loc de intimitate pentru concurenți fără a fi filmați; în Italia postul lui Berlusconi a fost amendat pentru că s-au difuzat imagini cu tentă sexuală; în Belgia emisiunea a fost suspendată; în Ungaria postul de televiziune a fost amendat și

mai văzut asemenea acte sexuale; în Brazilia a intervenit justiția, jocul a fost mutat după ora zece seara și s-a dat interdicția de a difuza scene sexuale, și în felul acesta lista poate continua.

Un alt aspect al problemei este și acela că, prin larga mediatizare de care s-a bucurat emisiunea, s-a creat impresia că românii ar fi ahtiați după ea și doar un grup de potrivnici se găsesc să facă scandal. Putem afirma că, dacă în Olanda programul a avut o audiență de 51%, la noi audiența nu a depășit 5-6%, condiții în care nu se poate vorbi de un succes. Tot în această ordine de idei, nu s-a putut răspunde întrebării: ce criterii de selecție s-au folosit și de ce a fost selectată o concurentă care a avut două tentative de sinucidere? În Suedia o participantă s-a sinucis după ce a fost eliminată, ceea ce denotă presiunea la care un astfel de program poate supune o persoană mai slabă.

Cu cât cunoaștem mai bine structura acestei emisiuni, cu atât ni se întărește convingerea că aceasta este nocivă sufletește și este departe de a exprima o realitate, așa cum susțin realizatorii. De aici se pot contura unele tendințe din cadrul societății, care relevă chipul vremurilor în care trăim, în care minciuna și înșelătoria se uzează fără nici o reținere mai ales când este vorba de profit. Profit al celor care fac emisiuni de acest gen, profit al concurenților care urmăresc un premiu și care sunt gata a renunța, iată, la ei înșiși – dorind cu goliciunea lor sufletească și trupească să câștige lumea acesta... de cealaltă nici că poate fi vorba. Oare nu este aici un pariu faustian, și atunci când vor avea impresia că au câștigat „totul” cel ce-i sprijină, împăratul veacului acestuia, să-i părăsească și ei să se prăbușească după ce și-au vândut lui sufletul?

De ce atâta iresponsabilitate!? De ce orice produs mediatic trebuie difuzat!? Nu există nici o rațiune pentru ca tot ceea ce intră în zona mizeriei să fie un obiect oferit la milioane și milioane de oameni. Este adevărat că Big Brother s-a difuzat în peste 30 de țări, dar și drogurile se consumă într-un număr mult mai mare de țări și ele au devenit un rău ce nu mai poate fi controlat. Evident că sunt unii oameni care gustă astfel de programe, de aceea, aceste programe trebuie oferite numai lor (conform preceptelor democrației), nu maselor largi,

mai ales că programul are ca victimă tineretul, care este în formare (prin asemenea emisiuni se poate manipula comportamentul unei anumite categorii de oameni, îndeosebi a copiilor de 16-17 ani care oricum trec printr-o criză teribilă).

S-a vorbit mult de această realizare mediatică ca de ceva care reflectă realitatea. La o analiză psihologică serioasă această teorie cade. Existând un premiu în joc, însăși existența lui regizând spectacolul. Iar în condițiile concursului, a afirmat psihologul Aurora Liiceanu, cenzura de sine (sau autocontrolul) este cu totul eliminată, adică, cel care participă trebuie să renunțe la orice formă de a avea control asupra propriei persoane și asupra propriului comportament. „*Aș încheia spunând că această spontaneitate este adusă în joc ca o formă de restricție și de canalizare a tendințelor naturale ale naturii umane în zone care în viața de toate zilele nu se întâmplă*”, a conchis psihologul amintit. Iată cum, într-un mod subtil, concurentul este împins spre desfrânare. În definitiv, ce este desfrânatul? Nu este el acela care nu poate să se abțină, care nu se poate controla? În loc să scoatem ce este mai bun în om și să cultivăm binele, noi scoatem și ne place să vedem mizeria noastră interioară, și asta arătăm copiilor, această necuviință. După La Bruyère, necuviința nu este singură un viciu, ci ea se prezintă ca „*o sinteză a mai multor vicii: a înfumurării prostești, a necunoașterii îndatoririlor, a trândăviei, a tâmpeniei, a distracției, a disprețuirii altora și a invidiei*” (La Bruyère, Caracterele, vol I, Ed. Pt. Literatură 1966, p.51). Cred că am reușit cu aceste remarci să conturăm caracterul „elitiștilor” concurenți și ce pot ei să ne transmită. Iar, după cum înțelegea Aristotel problema acestor manifestări vicioase, să ne convingem că „*viciul e suficient ca să producă nefericirea, oricâte bunuri exterioare și corporale i s-ar adăuga*”. (Diogenes Laertios, Despre viețile și doctrinele filosofilor, 1963, p. 276).

Un alt argument, cum că Big Brother nu prezintă realitatea, este faptul că în viața reală nimeni nu face sex în direct la televizor, însă aici ni se prezintă oameni într-o situație experimentală de cobai, închiși de bună voie. Trebuie să avem grijă ca, respectând dreptul la libertate, să nu se ajungă la un abuz de libertate: dacă a face sex în di-

rect e o formă a libertății de expresie, atunci înseamnă că aceasta s-ar putea face și în stația de autobuz, și pe stradă, și am transforma libertatea de expresie în promiscuitate, fiind totodată departe de sensul pe care-l au bărbatul și femeia împreună, acela de a avea copii și de a forma o familie.

Dureros este și faptul că aceste lucruri se întâmplă pe fondul unui vid de legislație în domeniu, și iată cum, cu atâta nonșalanță, în numele câștigului cu orice preț se realizează emisiuni mizere, un amestec de penibil, vulgaritate și obscenitate, televiziunile uitând sau nerealizând care este rostul lor în educația maselor. Ar trebui ca autoritățile să le amintească acest lucru, fie că le place sau nu. Ele pot fi mai importante în educarea oamenilor decât școala, anturajul, familia sau chiar Biserica. Și, până la urmă, dacă suntem așa de capabili față de alte popoare, cum ne place să credem, de ce nu ne facem propriile emisiuni în loc să îi tot copiem pe alții?

Unii se „integrează” în Absolut mai ușor decât în UE!

Scandalul MISA

teolog Constantin Spiridon

Ceea ce a ținut capul de afiș al publicațiilor din România, în ultima vreme, este cazul MISA (Mișcarea de Integrare Spirituală în Absolut) cu al ei lider spiritual, Gregorian Bivolaru. Gregorian Bivolaru este protagonistul unor fapte incredibile, săvârșite cu o frecvență uluitoare, timp de cel puțin zece ani. A inițiat și organizat orgii sexuale la care au participat zeci și sute de persoane, între care și minori. De unii a abuzat. S-a făcut vinovat și de acte de corupție sexuală. Împotriva lui presa a publicat în ultimul deceniu sute de dovezi care îl incriminează. Mereu, mass-media a fost nevoită, ca urmare a hărțuirilor la care a fost supusă de adepții „mișcării”, să renunțe temporar la anchete, pentru ca, după un timp, să le reia.

Trebuie menționat faptul că ancheta care l-a scos în evidență pe binecunoscutul „maestru”, se desfășoară în contextul unei anchete mult mai largi, în centrul căreia se află MISA, dar și alte organizații acuzate de lucruri grave care, așa cum s-a declarat, ar aduce prejudicii siguranței statului. Este cunoscută structura organizatorică a Mișcării Spirituale de Integrare în Absolut, de tip piramidal, aceasta putând deveni ușor o grupare paramilitară. Apoi, s-au adus acuzații de spălare de bani, trafic de droguri sau trafic de carne vie, o anchetă a Poliției evidențiind faptul că 21 de fete racolate de MISA, au fost trimise în Japonia prin intermediul firmei Extaz, la acestea adaugându-se și rețelele de prostituție din Malaezia, Singapore, Turcia, Elveția. Anchetatorii au precizat că peste 1400 de persoane au fost traficate în acest mod pe filiera MISA, din afacerile cu carne vie liderii mișcării obținând un profit lunar de peste 1.000.000 de dolari.

Oficiul Național pentru Spălarea Banilor lucrează la

identificarea transferurilor bancare, nouă dintre firmele MISA fiind bănuite că ar fi implicate în aceste tranzacții. La fel, în urma descinderilor făcute de Poliție, la multe sedii și clădiri ale organizației s-au găsit substanțe halucinogene, materiale pornografice care, împreună cu alte dovezi și probe ridicate, au însumat câteva tone de materiale ce vor fi studiate. Cercetările sunt departe de a fi finalizate și, conform sistemului juridic românesc, mult tergiversate.

Un lucru este clar: e dureros că în țara noastră unele lucruri se desfășoară așa, și un om ca Gregorian Bivolaru poate, ca urmare a deviațiilor sale comportamentale și a unei gândiri cu „*tendințe obsesive, schizoide*” (Ziua, 27.03.2004), să influențeze într-un mod grandios atâta lume. În fond, sub masca „tantrismului”, Bivolaru propovăduiește „autodescoperirea” potențelor sexuale, implicând cele mai aberante forme de manifestare: orgasmul cosmic, orgasmul urinar, orgiile în grup corelate cu consumul reciproc al urinei și alte comportamente degradante pentru ființa umană. Trebuie menționat că în încercarea sa de a-și contura o doctrină, el abordează selectiv creștinismul, medicina naturistă și citează selectiv din Guhya-Samaja Tantra: “*excesele sexuale sunt permise dacă există controlul divin al acestor stări. Tantricul poate depăși conveniențele și prejudecățile, fiind liber să comită adulterul*”, pervertind astfel familia, inocența și iubirea, prin promovarea libertinajului sexual. În acest context nu ar trebui să ne mai mire că avem o întreagă literatură pornografică și o puzderie de filme obscene, bordeluri și prostituate, din moment ce același Bivolaru susține că: “*Prin intermediul extazului amoros se poate atinge o stare iluminatorie*” și că “*într-o epocă în care sexualitatea reprezintă un pol fundamental de focalizare, Tantra Yoga este exact ceea ce-i trebuie omului modern*”.

Iată că această «maladie a spiritului» s-a dezvoltat cu repeziciune la adăpostul unei societăți mult mai preocupată de nou și de senzațional decât de esențial, iar astăzi, un raport al MISA evidențiază un număr de 30.000 de membrii (după un raport SRI doar 5.000), care-și desfășoară activitatea nestingheriți deși au fost atâtea semnale de alarmă. În perioada 1995-

1996, conform afirmațiilor șefului

Serviciului de Combatere a Crimei Organizate și Antidrog Covasna, Ioan Bejean, mai mulți tineri din Covasna (20-25 de tineri), au încercat să se sinucidă după ce au participat la ședințele MISA. (Ziua, 31.04.2004) Apoi, printre documentele ridicate din ashramurile MISA, au fost unele care au relevat cu certitudine că ziariștii care au publicat materiale despre organizație, au fost monitorizați îndeaproape de membrii specializați ai acesteia cu privire la viața privată și profesională.

Cert este că, după bănuiala ziariștilor, descoperirile concrete în acest caz sunt încă minore, Bivolaru putând fi acuzat doar de difuzare de materiale pornografice. S-au găsit casete cu el, dezbrăcat în prezența unor tinere așisderea, precum și reviste pornografice. Conform Legii Pornografiei aceste fapte sunt, deocamdată, contravenții, amendate cu sume cuprinse între 50.000.000 și 250.000.000 de lei. Ele se pot înăspri, devenind infracțiuni, condamnate între 1 și 3 ani de închisoare, când se face dovada că s-au folosit minori.

Mergând în această direcție, cu o legislație românească îngăduitoare cu practicile imorale și servilă intereselor Occidentului pervertit, după ce am dat undă verde homosexualității, cedând presiunilor, vom legaliza bordelurile și probabil vom face și alte grozăvii. Trăiești cu senzația că cei aleși să ne reprezinte interesele au abdicat de la principiile moralei creștine și ne-au trădat încrederea. Ei au căzut în plasa forțelor oculte care vor să distrugă vlaga poporului românesc născut creștin ortodox. Părintele profesor Dumitru Stăniloae consideră că a fi îngăduitor cu practicile sexuale deviante înseamnă a trăi în îngustimea spiritului. Să nu fie așa, și poporul român să se deștepte înainte de a se fi distrus complet.

**Dumnezeu este iubire.
Dragostea dintâi**

De la „cunoaște și fă ce vrei” la „iubește și fă ce vrei”

*Convorbire între PS Serafim (acum ÎPS Serafim)
și Părinții Rafail Noica și Simeon*

Iubirea care apropie pe Noica de Noica

PS Serafim: Părinte Rafail să ne spunei dacă ai avea ceva să reproșați tatălui dumneavoastră pentru atitudinea domniei sale față de Biserica Ortodoxă; și ceva în legătură cu educația religioasă ortodoxă sau mai puțin ortodoxă pe care ai primit-o?

Părintele Rafail: Am avut în tinerețea mea momente de reproșuri și de răzvrătiri, cum că din cauza aceasta nu ajung eu la nimic fiindcă părinții mei nu m-au învățat, că tatăl meu trebuia să devină călugăr, nu filosof. Vreau să vă spun numai câteva cuvinte: în ultima convorbire a mea cu tatăl meu i-am spus chiar reproșul acesta când m-a întrebat el: „*Dragul meu, ai tu, cumva, ceva să-mi reproșezi?*” Nu aș fi vrut să-l supăr pentru că între timp îmi trecuseră răzvrătirile mele, dar într-o clipită, așa, m-am gândit ce să spun și am simțit că nu pot să spun unui om ca el decât adevărul. Am spus: „*Tată, da, am un reproș...*” și am luat câteva elemente din viață, din scrisorile lui, unde, deși mă binecuvânta pentru călugăria mea, în care am intrat, totuși îmi spunea: „*Dar poate mai faci puțină cultură, poate încerci să intri la universitate...*”; și atunci i-am spus reproșul meu. În „*Scrisoare către Rafail*” îmi spunea: „*De ce te-ai călugărit? Nu cumva te-a dezamăgit lumea asta? ... Nu-ți reproșez!*”, și apoi spunea:

*„Eu nu sunt un tată ca acela care ar vrea să sacrifice fiul său lui Dumnezeu”. Îmi propunea libertatea aceasta de a căuta ceea ce mă bucură, și în definitiv, dacă regăsesc bucuria, dacă mă regăsesc împlinit în călugăria pe care nu o înțelegea în mod direct, acolo va fi adevărul meu. Deci mă binecuvânta în felul acesta: **«bucură-te și fă ce vrei»**.*

Preafericitul Augustin spune **„iubește și fă ce vrei”**, adică iubirea îți pune stavilă necesară. Trecând la lumea modernă care, zicea profesorul Noica, nu mai e lumea iubirii, ci e lumea cunoștinței și ea ar zice **„cunoaște și fă ce vrei”**. Dar, zice tot el: *„Uite unde ne aduce cunoașterea asta: la distrugerea omului și a lumii”*, dar dacă te găsești împlinit, eu zic: *„Fii împlinit și fă ce vrei”*. Și eu i-am spus tatălui meu: *„Tată, ai spus în scrisoarea aceea că nu ești un om care ai sacrifica lui Dumnezeu fiul tău unic, și totuși, toată viața, de când ai ieșit din închisoare, din 1968 până astăzi, m-ai tot îndemnat către cultură deși știi că din copilărie te tot întrebam ce este ăsta filosoful, căci potcovarul acela poate face mai mult decât tine ca filosof. Și m-ai îndemnat mereu spre cultură, unde însă ai văzut că nu aveam nici menire și nici tragere. Reproșul meu e acesta: să știi că lucrul căruia nu ești gata să sacrifici fiul tău unul născut, acela îți este Dumnezeu”* Și tata a deschis brațele ca să mă îmbrățișeze și a zis: *„A, dragul meu, pe cuvintele acestea ne și putem despărți”*. I-a plăcut, și asta am admirat la tată, i-a plăcut întotdeauna să fie bătut la întrebările și la capcanele pe care ți le punea el.

Aș zice că, în general, da, aș putea să reproșez, doar că reproșul nu te împlinește și ce ai trăit în viața ta nu este din întâmplare, ci este manifestare voinței lui Dumnezeu. Ori mi-a dat Dumnezeu atunci cuvânt care m-a apropiat atât de mult de tata, încât cred că din conversația asta a plecat, a fost ultima noastră conversație. Apoi am continuat ore și ore, ca să spună apoi că nu s-a așteptat ca, deși având atâția discipoli, până la urmă să se înțeleagă mai bine tot cu fiul său. În felul acesta, în mod paradoxal, ne-am apropiat și ne-am găsit înțeleși.

Dumnezeu trebuie să fie pe primul loc în viața noastră

PS Serafim: Vă rugăm, părinte Rafail, să abordați problema responsabilității în fața lui Dumnezeu, față de neamul, locul și timpul în care se naște creștinul. Cu alte cuvinte să vorbiți ceva despre autohtonism și/sau diaspora și/sau împământenire, deci cât de mult suntem responsabili de timpul, locul și neamul din care facem parte.

Părintele Rafail: Înainte să ajung eu la călugărie mi-a vorbit un bun prieten de-al tatălui meu din Franța, câteva ceasuri, tocmai despre responsabilități față de neam, de societate, față de multe altele. Și m-a interesat foarte mult, dar în mine s-au îmbinat toate în responsabilitatea față de Dumnezeu, fiindcă nu am simțit energia să mă risipesc în împărțirea aceasta: Dumnezeu, om, societate, familie... Eu am avut gândul ăsta că, dacă îmi fac datoria față de Dumnezeu, automat toate celelalte se fac.

Găsesc acum, la bătrânețe, că am avut dreptate, dar trebuie să precizez că nu e o reducere prin eliminare a celorlalte elemente, ci o integrare, o viziune de sinteză pe care o aveam intuitiv atunci și care s-a adeverit, adică, Dumnezeu a creat și pe părinți și neamul și locul. În Dumnezeu trebuie găsite și prin Dumnezeu trebuie făcute relațiile cu toate lucrurile acestea și atunci într-adevăr răspunderea ta este acolo unde trebuie.

Spuneți de autohtonism, emigrare și așa mai departe. Când am auzit de o icoană făcătoare de minuni în București ne-am repezit la Biserica aceia. Acolo m-am rugat împreună cu mama și sora mea; eu chiar am intrat în altar unde era icoana și m-am rugat să ne dea Dumnezeu să scăpăm, și în anul acela a primit mama, după 5 ani de formalități inutile, permisiunea de a părăsi țara cu copiii ei. Pe mine mă mângâie faptul că am primit de la Maica Domnului acea binecuvântare.

Dacă ar fi fost numai gândul meu, aș avea față de voi o conștiință foarte încărcată astăzi. Și o și am într-un oarecare sens, fiindcă voi ați suferit, iar eu am aparținut neamului ăstuia și l-am trădat oarecum, dar dacă am plecat cu binecuvântarea Maicii Domnului nu mă simt trădător, ci poate am împlinit pentru voi

acum, nespuse de mișcătoare a fost primirea pe care ne-ați făcut-o. Am fost în fața a nu știu câte sute. Dar plecăm, ne ducem altundeva. O doamnă din biserică a spus: „*Să ne iubiți, să nu ne părăsiți*”, și am spus: „*Vă iubesc și dacă vrea Domnul mai vin*”. Dacă nu vrea Domnul nu e pierdere nici pentru voi nici pentru mine. Dacă vrea Domnul, știe Domnul ce face și cum și dacă mă ascund undeva ca Sfântul Siluan și nu mă mai vedeți niciodată nu e pierdere dacă e în Domnul; dacă e fără Domnul e smintirea minții mele.

Cât despre diaspora aceasta cu Eliade, Cioran și așa mai departe, alt lucru care m-a impresionat la tata a fost acesta: când a ieșit din închisoare a încercat să vină să ne vadă; n-a putut în 1968, nici în 1969, ci doar în 1972 a venit pentru prima oară să ne viziteze în Anglia și l-am întrebat: „*Nu vrei să rămâi cu noi?*”. A spus: „*Nu, eu mă simt legat de soarta poporului meu*”, și asta m-a impresionat. Că în loc să facă ce am făcut noi să scăpăm și să vă lăsăm pe voi îndărăt, el a vrut să împărtășească soarta voastră și cuvântul acesta a marcat gândirea mea.

Revin la un lucru. Da, m-aș fi considerat trădător astăzi, dar poate că n-am fost, dacă a fost cu binecuvântarea lui Dumnezeu și dacă a fost așa, ne poate îmbogăți Dumnezeu unii prin alții în feluri în care singur știe El.

Aspecte ale spiritualității ortodoxe

PS Serafim: Părinte Simeon, cum pot mijloci sfinții pentru noi?

Părintele Simeon: După cum știm, mijlocirea sfinților este de alt ordin decât mijlocirea lui Hristos. Numai Hristos este Mântuitorul nostru, singur Hristos este Dumnezeu și om și putem spune că numai prin Hristos a venit mântuirea. Biserica este însă o mare familie; noi ne rugăm unii pentru alții. Este adevărat însă că sfinții sunt mai aproape de Dumnezeu. Deci sfinții se roagă pentru noi, sfinții nu sunt mântuitori. Mântuitor este unul singur.

PS Serafim: Care e diferența dintre suflet și duh?

Părintele Simeon: Și în Noul Testament și în învățătura Părinților compoziția omului este abordată în diferite moduri, în diferite maniere. Uneori se vorbește de trup și suflet, uneori se vorbește de trup, de suflet și de duh și de minte și cuvântul acesta ocupă un loc foarte important în antropologia creștină. Dacă distingem în mare sufletul de duh am spune că sufletul este partea necorporală îndreptată spre trup, iar duhul este în comuniune cu Dumnezeu, dar, de asemenea, se poate vorbi de duh și de inimă care se unesc.

PS Serafim: Întreabă cineva dacă în mănăstirea dumneavoastră se mănâncă carne și care este părerea dumneavoastră privind regimul naturist?

Părintele Simeon: În mănăstirea noastră noi urmăm tradiția athonită, deci nu mâncăm carne, dar la Paști sunt mulți pelerini ciprioți care vin la noi și tradiția lor este de a mânca miel de Paști și în acest moment, la Paști, noi mâncăm din miel. Avem un regim vegetarian, iar acest regim este tradițional în lumea monastică și cred că este foarte bun pentru sănătatea trupului și a sufletului.

PS Serafim: Care este limita acceptată de organism pentru un post negru, fără hrană, doar cu apă?

Părintele Simeon: Din punct de vedere fizic aceasta depinde de organismul fiecăruia, dar valoare postului nu vine din durata lui, valoarea postului depinde de perspectiva spirituală din care postești. Există o povestire a părinților din pustie, unde se spune că diavolul se adresează unui pusnic și-l întreabă: „Ce ai tu mai mult decât noi? Tu postești, dar noi nu mâncăm niciodată, tu priveghezi, dar noi nu dormim niciodată, deci care e secretul?” și atunci pusnicul a răspuns: „Eu vă înfrâng prin smerenie”. Toate eforturile ascetice trebuie subordonate căutării smereniei și practic prin binecuvântarea părintelui spiritual.

PS Serafim: Poți să refuzi darul lui Dumnezeu din

smerenie?

Părintele Simeon: Dacă ești cu adevărat smerit nu refuzi darul lui Dumnezeu, dar există un filosof francez Moris Clavel care a zis în autobiografia sa spirituală un cuvânt teribil: „*Eu însumi am experimentat în viața mea că uneori preferi să mori decât să fii smerit.*”

PS Serafim: Rolul episcopului în Biserica locală.

Părintele Simeon: Nu sunt eu în măsură să răspund la această întrebare. A fost o perioadă în care episcopii deveniseră prinți ai Bisericii cu o întreagă curte în jurul lor și personal cred că aceasta a făcut mult rău Bisericii. Eu cred că episcopul trebuie să fie în primul rând proestosul Liturghiei, cel care conduce Liturghia și trebuie să animeze viața duhovnicească a episcopiei sale, dar, totodată, cred că are sarcini dificile în contact cu lumea exterioară, adeseori cu lumea politică, culturală, socială. Deci, el este în același timp și în centru și la periferie, este o situație dificilă, dar el trebuie să fie înainte de toate păstorul poporului său.

PS Serafim: Raportul între spiritualitatea ortodoxă orientală și spiritualitatea occidentală?

Părintele Simeon: Este un lucru foarte important și, din păcate, nu se poate discuta pe larg. Aș spune, foarte pe scurt, că spiritualitatea occidentală îmi pare mai individualistă, fondată pe voință, pe afectivitate, în timp ce spiritualitatea ortodoxă îmi pare mult mai ancorată în spiritualitatea sacramentală a Bisericii, ea fiind în acest sens mai eclezială, mai personalistă; și experiența Paștilor, experiența Cincizecimii e mai prezentă în această spiritualitate orientală. Dar toate aceste afirmații ar trebui dezvoltate foarte pe larg.

Să nu ne temem de

Duhul lumii acesteia!

dialog cu: sora Eugenia Vlad (acum monahia Siluana Vlad) și Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc

Înteruperea de sarcină și steriletul = crime

Acum 2 zile părintele Nicolae Tănase de la Valea Plopului, spunea la un moment dat că, de la Revoluție încoace, în România, s-au făcut peste 11 milioane de avorturi, deci, aproape jumate din populația țării. Vorbiți-ne mai pe larg despre avort pentru că este păcatul care afectează cel mai mult neamul românesc după Revoluție.

Sora Eugenia Vlad: Astăzi, de dimineață, nu circulau troleeele și trebuia să ajung la biserică, la părintele, și m-am dus cu un taxi. Șoferul a profitat că mă avea lângă el, mi-a pus o întrebare și am făcut o mică convorbire duhovnicească: „Ce credeți măicuță, o să avem un an mai bun, anul viitor?” M-am gândit și am zis: „Poate să fie ceva bun cu oameni răi?”

Mulți oameni se plâng că o ducem rău, că e groaznic, dar putem noi să o ducem bine cu aceste 2 mari păcate pe care le facem ascunzându-ne sub neștiință. Ne ascundem, nu-i adevărat că nu știm! Ascundem (în lene și confort) aceste două mari păcate: **înjurătura** și **uciderea de prunci**. Când înjurăm ne ucidem sufletul nostru, fără nici o scuză. Dar când ucidem un prunc? Cine n-a știut, cel puțin acumă știe că Sfinții Părinți și Sfânta Revelație ne învață că omul e întreg acolo, în pânțe. Gândiți-vă: noi sărbătorim zămisirea Mântuitorului, momentul zămislirii Maicii Domnului, zămisirea Sfântului Ioan Botezătorul. Și zămislirea mea e un eveniment: atunci am apărut. Și tot atunci... cineva mă poate uide.

Eu lucrez cu copiii străzii într-o casă, la București. Din grupul acesta majoritatea își urau mama pentru că i-a părăsit. I-am întrebat dacă lor le pare bine că sunt, că există. S-au gândit, și unul mi-a spus: *“Mie îmi pare bine că sunt când...”* și mi-a dat un exemplu când îi pare lui bine. Și astfel ei au descoperit foarte multe momente din viața lor chinuită când se bucurau că sunt. Pe urmă am făcut inventarul tuturor bunurilor lor. Au conștientizat multe lucruri și atunci le-am spus: *„Ei, toate aceste lucruri n-ar fi avut loc (era unul care se bucura când putea să fure ceva mai bun, era bucuria lui!?) dacă mămica ta, în timp ce erai mic, mic de tot, în burtică, te tăia și te arunca la closet și trăgea apa. Deci, mama ta e o sfântă pentru că te-a născut. N-a îndrăznit să te omoare”*.

Acești copii, din clipa aceea, au început să se roage pentru mamele lor. Dumnezeu știe cât de plăcută trebuie să fie rugăciunea acestor nevinovați, care însă devin din ce în ce mai vinovați, pentru că nu e iubire care să-i vindece. Trebuie multă iubire care să vindece un suflet atât de rănit, dar când omul pricepe că mama i-a dat viață într-o lume în care se ucide fără scrupule, atunci rana lui sufletească începe să se vindece. Spunea astăzi cineva: *„Femeie ucigașă este cea care are sterilet.”* Steriletul nu e decât ucidere de prunc. Și în timp ce-l ucide, ea intră în biserică! Să-i ajute Dumnezeu să se trezească și să nu mai ucidă! Dumnezeu iubește pe oameni până la capăt și așteaptă întoarcerea păcătosului. Nu trebuie ca mamele care au făcut aceasta să cadă în descurajare, dar trebuie, cu timp și fără timp, să atragem atenția că este păcat. Mă doare această propovăduire a avortului, care este o propovăduire a nesimțirii.

La Cristiana, la un simpozion, s-a vorbit despre ce trebuie să facem noi, creștinii, în fața acestor metode noi ale medicinei: *eutanasia, întreruperea de sarcină motivată* (chipurile!). Că, dacă-i motivată pentru ceva, se va motiva pentru orice. Dacă sunt motivată să ucid pruncul pentru că n-am casă, sunt motivată și pentru că n-am ochi verzi, că nu-mi plac mie ochii verzi și decât să fac un copil cu ochii verzi mai bine nu! Ce m-a îngrozit pe mine a fost această forță care stăpânește la ora actuală în lume: *de a spune răului bine.*

Păcatul ca virtute și jertfa ca sminteală

Dacă ai făcut un păcat și știi că-i păcat, ai șanse mari să te vindeci; bolnavul care știe că-i bolnav își poate dori să fie sănătos, dar dacă omul care-i bolnav zice că așa e bine – „*Eu sunt sănătos, nu sunt bolnav*” - atunci e grav. Aici este nenorocirea; nu ne putem vindeca de la sine și este păcat că nu ajutăm pe om să simtă că este păcat ceea ce face, că nu-l motivăm în nici un fel. S-a înmulțit această stare la noi, de a zice răului bine și binelui rău. Auzi tot mai des în jurul tău: „*Ce-m-am descurcat!*” sau „*L-am păcălit!*”, „*M-am aranjat*” – în realitate cuvintele-s și mai urâte! Totul e laudat acum, răul devine virtute.

În tot acest timp, noi nu trebuie să tăcem. Nu să țipăm la femeia care ucide pruncul, ci în primul rând trebuie să stăm de vorbă cu cei care spun că avortul este o măsură de igienă a societății: „*Mai bine avortat decât să ajungă să fie handicapat. Ce faci cu un copil handicapat?*” Să afli de la Sfinții Părinți, de la Dumnezeu că sufletul nu e handicapat. Chipul lui Dumnezeu e întreg acolo și experiența handicapatului poate să fie o experiență sfințitoare și care să mă mântuiască și pe mine care am avut grijă de el. E atât de mare taina omului încât nu putem intra acolo.

Dușmanul numărul unu este uitarea: uităm că vom muri, uităm că vom da socoteală, uităm că viața nu ne aparține, că am primit-o în dar și viața pruncului nu este viața noastră, ci e viața lui Dumnezeu, eu o găzduiesc doar. Copiii vin în lume frumoși; dacă vine unul, ne jucăm cu el, îl putem iubi, dar iubirea nu este doar această drăgălășenie exterioară, ci iubirea este jertfă, este cruce, este curaj nebun. Privită din afară jertfa pare grea, crucea pare imposibilă, nebunie, sminteală. Orice om care a iubit pe cineva știe cu câtă bucurie se leapădă de un lucru ca să-l dea celui pe care-l iubește. Care mamă simte că suferă când nu mănâncă ea ciocolata și o dă copilului? Dimpotrivă, dacă cineva îi dă o bomboană, o bagă repede în buzunar și o dă copilului. Dar Hristos, Care s-a jertfit pentru noi?! Să lăsăm pe Dumnezeu să lucreze! Trebuie să primim această viață ca remediu; necazul pe care-l trăim e șansa pe care ne-o dă Dumnezeu ca să

În spitalul nostru sunt două „secții”: o parte e a nevoițelor de voie, când omul își ia crucea de voie și cu bucurie face voia lui Dumnezeu, împlinește poruncile - e greu, că dacă ar fi ușor, vorba mea, și caprele s-ar fi făcut oameni și sfinți. Cealaltă secție din spital este a nevoițelor de nevoie: foamete, cutremur, boală, focul care ți-a ars casa, moartea copilului pe care ți l-ai ales tu din cei pe care voia să ți-i dea Dumnezeu. Și câte și mai câte! Toate acestea nu sunt pedepse, pedeapsa va veni la judecată. Acestea sunt iubire, îmbrățișare mai puternică, să ne trezim, să ne oprim. Aceasta este dragoste, este tratament. Atunci, să primim acest tratament și vindecându-ne noi, vom vindeca și pe alții; dacă mai avem timp reparăm, dacă nu mila lui Dumnezeu ne va învăța ca să ne trezim.

Să nu luptăm cu lumea ci cu duhurile ei

Conform legislației române în vigoare, pentru ca doi tineri să se căsătorească este nevoie de o adeverință de la cabinetul de planning familial, adică, de la cei care mărturisesc că se opun avortului, dar recomandă contracepția. Ce puteți să ne spuneți despre contracepție și despre aceste cabinete pentru că, chiar și tinerii, viitori preoți, trebuie să meargă acolo, conform legislației, altfel nu pot obține certificatul de căsătorie.

Sora Eugenia Vlad: Foarte bine! Să se ducă, să obțină certificatul acela civil de căsătorie, dar aceea nu este căsătorie. Acea este lucrarea lumii acesteia, suntem obligați să o facem, o facem; dar creștinește, după aceea, mă duc la biserică, mă cunun, adică mă căsătoresc în Taina Cununiei și îmi planific viața după harul lui Dumnezeu. Adică mă planific așa: într-un fel este luni-marți, altfel este în zi de post, altfel în zi de Paști, altfel de Crăciun și îmi planific viața după viața Sfintei Biserici. E foarte ușor de rezolvat!

Vor veni vremuri și mai grele când probabil societatea civilă, lumea, vor fi structurate din ce în ce mai mult după modelul democrației sau a New Age-ului. Noi nu trebuie să luptăm împotriva lumii, ci împotriva duhurilor răutății care sunt în noi.

Păi, și ce e dacă iau adeverința

de la planning? Iau adeverință, mă duc, mă cunun și gata!

Ce facem cu buletinul acela, 666? Întrebați-l pe părintele Clement. Părintele a zis: „*Faci cruce pe el și-l bagi în buzunar*”. Păi ce, mă sperie pe mine trei de 6 când Dumnezeu s-a făcut om pentru mine, când mi-a dat Sfânta Cruce (n. ed.: menționăm că aici maica Siluana are în vedere faptul că numărul 666 nu e pus - încă - nici pe mână, nici pe frunte, ci în buletin, în ceva exterior nouă; cu altă ocazie ne-a informat că același sfat îl are și de la părintele Rafail Noica; în același timp însă, ne-a spus că este bine să publicăm despre legătura dintre cardul de identitate, codul de bare și 666, probabil pentru că este clar că următorul pas va fi punerea lui pe mână și pe frunte). Sunt vremurile de pe urmă, dar n-or fi ultimele zile, și dacă o fi... Mă întreba un copil: „*Și dacă o să fie sfârșitul lumii, o să ne doară?*” Și m-am gândit și i-am zis: „*Cred că o să ne doară, dar așa, puțin, ca la o injecție. Dacă ești grav bolnav este ca la o operație. Dacă suntem mai puțin bolnavi e ca o injecție, ca să ne facem sănătoși*”.

Pe noi nu ne sperie lumea, nu ne sperie nimeni, poate să ne oblige oricine. Ziceau unii: „*M-a obligat Securitatea*”. Da, m-a obligat, m-a legat, dar nu a putut să mă oblige să nu mă rog în gând. Mi-a zis mie cineva: „*Da 'știți că există și spălarea creierului? Ați citit prin cărți sau prin romane?*” Eu atunci nu știam că există așa ceva în realitate și am zis: „*Dacă mi-l spălați îmi faceți un serviciu, că dacă ați ști câtă bătaie de cap am. Așa mi-ați lua orice răspundere, mă duc la Dumnezeu curată și eu nu mai răspund de ce fac, că m-ați spălat dumneavoastră, dumneavoastră răspundeți*”.

De ce să ne temem noi de lume și de ce o să ne facă ei? Eu să mă tem de mine, cât mă deschid dracului că să lucreze în mine. Să mă lepăd de mine, să mă încred în Dumnezeu. Zicea cineva: „*Ține-mă Doamne de urechi, că altfel te vând ca Iuda*”. Mie, de mine îmi e frică. Pentru că fără mine, fără voia mea nu se întâmplă nimic. Ce poate să-mi facă? Influența aceasta este foarte grea, dar e dată de Dumnezeu ca un leac mare. Pe de o parte, dacă-i suportabilă îmi dă putere să o suport, iar dacă e insuportabilă mor și scap. Ce să-mi facă mai mult decât să mor? Eu am descoperit un lucru: că tot mori

și tot te doare. Apoi, să mă doară cu folos! Așa este și cu planinng-ul. Facem toate acelea ale lor și poate că, cine știe, cel de la cabinetul de planning, dacă eu am să-i spun părerea mea, el devine creștin.

Noi trebuie să mărturisim cu viața noastră. Semnul creștinătății mele este bucuria că am scăpat de frica de celelalte. Nu mi-e frică decât de păcat.

Crucea este suferința acceptată cu bucurie

Ce să le spun celor care mă întreabă: „Dacă Dumnezeu e bun, cum îngăduie să se nască copii cu grad de retard psihic?”

Sora Eugenia Vlad: Tocmai asta e dovada că Dumnezeu e bun, pentru că, dacă Dumnezeu ar fi rău, ca Hitler, i-ar omorî pe toți retardații și, știu și eu, dacă eu, în condițiile astea, aș fi ajuns la Sibiu? Că sunt așa de retardată față de ce a pus Dumnezeu în mine prin creație. Dumnezeu m-a gândit genială și pe dumneavoastră la fel. Eu sunt o băbuță, când sclipitoare, când prostuță. Bunătatea asta e: că îngăduie. Păi, dacă ăsta este omul, care-i bunătatea lui Dumnezeu, că la el nu contează handicapul. La El contează lucrarea omului cu Dumnezeu, deschiderea omului către Dumnezeu. S-ar putea ca retardatul ăla să fie mai deschis ca mine. Că e retardat la rele și mai deschis la bune. Că eu sunt mai bună când mă doare ceva decât atunci când nu mă doare nimic. Aceasta este dovada bunătații.

Sunt într-adevăr lucruri grave pentru că noi privim suferința din afară, dar oricine a făcut experiența suferinței își dă seama că e altceva. Când sunt mamă și mă gândesc că s-ar putea să-mi moară copilul nu numai că îndur - nu este durere mai mare! -, dar sunt și zile, după aceea, când zâmbesc, când mă bucur. Ce e aceasta? Sigur e taina că moartea nu-i ceea ce pare. Suferința nu e ceea ce pare. Suferința asumată e minunea minunilor. Dumnezeu nu e mincinos, zice: *«Luați jugul meu că este bun și povara mea că este ușoară!»*. Dacă ți-a dat Dumnezeu un jug ca acesta, dacă-l primești e bucurie, dacă-l refuzi e tristețe. Încercați aceasta cu durerile cele mici ca să vă obișnuiți cu cele mari. Încearcă o dată să te bucuri că te doare coloana și să

vedeți... „Doamne, câte rele am făcut eu cu coloana aceasta și unde nu m-am dus și unde nu m-am aplecat și acum, uite că Tu mi-ai dat această bucurie”. Revolta, care e de la demon, sporește suferința pentru că o face străină, o scoate din cruce. Când ți-o asumi devine cruce, devine jugul lui Hristos și devine bună și ușoară. Asta e! Sunt momente de punere la încercare când omul se simte părăsit. Mare taină! Dumnezeu nu-i părăsește pe cei slabi, numai pe cei „puternici”. Niciodată nu ne înțarcă mai mult decât putem duce. Asta e sigur!

Să spunem răului rău, dar să ne rugăm pentru bine Să urâm păcatul, dar să iubim pe păcătos

Aș dori să comentați dumneavoastră și părintele profesor două păcate pe care actuala coaliție guvernamentală vrea să le legifereze: homosexualitatea și prostituția.

Sora Eugenia Vlad: Ele sunt „legiferate”, căci, deși nu sunt pe hârtie, ele se practică în ochii tuturor și nimeni nu face nimic. Aceste două păcate care vor fi, probabil, instituționalizate, trebuie să le privim cu doi ochi. Unu: să le spunem celor care fac legea că e o lege criminală; e datoria noastră, a creștinilor, să spunem lucrurilor pe nume: eu nu pot să te oblig, nu voi face nici greva foamei, nici demonstrație în stradă, nici nu ies cu pușca să fac o Revoluție. Nu pot să fac binele cu rău, prin forță, dar îți spun și mărturisesc că este rău. Celălalt ochi e ochiul milei, ochiul rugăciunii, ochiul care plânge: acești oameni sunt victimele păcatului, victimele răului. E un rău atât de mare, e o boală atât de gravă, încât numai o iubire nebună îi poate vindeca. Atunci noi, pe de o parte luptăm împotriva răului prin mărturisirea binelui, și în mod ascuns, cum nu pot ei lucra, prin rugăciune.

Câți dintre noi ne rugăm pentru homosexuali? Eu cunosc unul. Mi se rupe inima. Mi-a spus, mi-a povestit, mi s-a plâns, se justifica, explica, vorbea. Nu am să pot niciodată să nu mă rog pentru el, pentru că privit pe dinafară e un copil ca dumneavoastră, și el așa s-a trezit sau așa a devenit. Și a rânduit Dumnezeu ca el să-mi spună. Trebuie să-i spun că Dumnezeu îl iubește și că îl așteaptă să se

vindece. Păcatul lui poate să fie la fel de mic ca păcatul meu de a minți sau la fel de mare pentru că, dacă el îl face, nu are puterea să se stăpânească. Eu de ce mint? Că nu am puterea să mă stăpânesc. Puterea care mi-ar trebui mie ca să nu spun o minciună este aceea care i-ar trebui lui să nu facă acest păcat.

Eu trebuie să înțeleg că sunt sclav - și eu și el , dar trebuie să-i spun că-i păcat, trebuie să-i spun că are șanse să se mântuiască și că așa nu ajunge la Dumnezeu. Vine vremea când el se va gândi la cuvintele mele. Cine știe? Mai vine vreo Sida, mai vine ceva, poate se trezește. Șansa noastră este să smulgem cât mai mulți din victimele instituționalizării, din victimele „drepturilor omului” și să aducem dreptul lui Dumnezeu în sufletul lor. Aceasta este misiunea creștinului, paralelă cu aceea de a mărturisi și de a lupta pe căi duhovnicești și ca instituție și ca persoană.

Pr. Vasile Mihoc: Aș avea ceva de adăugat, ceva special. În Franța este o mare bătlie (apropó de lege): Guvernul vrea să impună o lege împotriva căsătoriei, împotriva familiei de fapt. Se consideră familie și un cuplu de homosexuali, cu toate drepturile: de a avea copii, de a adopta copii, de moștenire și așa mai departe. Au ieșit în stradă catolici, diferite asociații; au ieșit cu sutele de mii în stradă. Lupta este foarte mare, dar, cum spunea și măicuța, sunt lucruri foarte bune, dar mereu am impresia că în catolicism lucrurile sunt văzute prea mult numai exterior.

Și noi putem folosi toate aceste mijloace și trebuie să le folosim. Dacă ei folosesc din plin mass-media trebuie să folosim și noi mass-media. Ei creează instituții. Vorbeam despre cabinetele de planning familial. Putem crea și noi instituții. Normal ar trebui să avem mai multă atenție, și *la nivelul fiecărei parohii să existe un fel de instituție, să spunem, de consiliere în preajma căsătoriei pentru tineri*. Sigur că duhovnicul conștient face acest lucru. Nenorocirea, însă, este alta, că acolo legea îl obligă să meargă la planning familial. Aici, la noi, când 2 tineri vor să se căsătorească vine de obicei o bunică să vorbească cu preotul: „*Părinte, știți, avem cununie pe data de cutare*”. Întreb eu: „*Vă căsătoriți dumneavoastră?*” Zice: „*Nu, nepoata mea*”; „*Păi, nepoata de ce nu vine ea la mine?*”; „*Păi, ea nu are*

timp”; „*Păi, să vină ea la mine* (unii nu vor să vină și dacă nu vor să vină eu nu-i cunun)”; „*Păi, atunci mergem la alt preot”;* „*Mergeți la alt preot”*.

Am deja experiență: sunt de 10 luni în parohia aceasta și am dat la mai mulți în scris să meargă la alți preoți să-i cunune, pentru că nu acceptă condiția aceasta minimă de a veni tinerii să se spovedească și să intre în canon. Unii sunt în concubinaj și eu nu-i cunun chiar așa: trăiesc concubini până azi și azi îi și cunun. Cununia e o Sfântă Taină! Trebuie o pocăință, trebuie o îndreptare ca să te poți cununa. Și atunci ei caută soluții facile.

Trebuie să creăm și noi instituții. Dacă sunt instituții ale păcatului, Biserica este marea instituție a vindecării și ea poate avea tot felul de structuri ale vindecării. Dar, constatăm că nu are destule! De pildă ASCOR-ul este o astfel de instituție. Vedem că se întâmplă ceva prin ASCOR, ar putea fi și alte instituții în care oamenii pot să fie ajutați.

Sora Eugenia Vlad: ...Și de mare ajutor nouă, că e foarte greu. Am auzit pe cineva că spunea: „*Toleranța mea ar îngădui să-l privesc pe un homosexual, dar stomacul meu nu cred că ar îngădui*”. Pentru că gândul la ce înseamnă acest lucru, sigur că trezește o revoltă fizică în noi, fiziologică, dar întotdeauna să ne ajutăm de gândul la Dumnezeu ca să putem să privim oamenii în păcat. Dumnezeu ne cere să urâm păcatul și să iubim pe păcătos. Atunci zic: „*Doamne, iartă-mă că nu pot să-l iubesc, că se ridică ceva în mine*”. Atunci, El mă ajută, că sunt handicapată, și zice: „*la gândește-te tu la ăsta pe patul morții, în spital... și atunci avem puterea să-l privim total*” Știți cum sunt oamenii? Sunt ca niște copii. Trebuie să-l vedem ori copil, când era mic și întindea mânuțele și te lua de gât, ori când e pe patul de moarte și e bolnav și neputincios. Omul nu este ce vedem noi atunci. Acela poate să fie un accident, să treacă.

Gândiți-vă că și heterosexualii fac uneori niște lucruri de te apucă groaza. Vezi niște tineri în stația de autobuz că se iubesc. Acolo i-a apucat! Iubirea e o apucare! Dacă i-a apucat, ei se iubesc. Nimic împotriva, că de - Doamne apără-mă! - te apucă, te apucă, dar ce urâtă e iubirea asta apucată așa!

Ce-i urât? Nu că se sărută, că

oamenii sunt frumoși când se sărută. Nu că se țin în brațe, că ce frumoși sunt oamenii când se țin în brațe, dar se țin urât. El ține țigara într-o parte, așa, și se uită la călătorii din autobuz pe partea asta, și cu gura... și ea săraca stă. Am zis: „*Ce bolnavi sunt bieții oameni dacă consideră că asta e iubire*”. E adevărat, nu-i iubire!

Dacă te întâlnești cu ei peste o săptămână zic că le-a trecut, adică a fost, așa, ca o infecție intestinală: le-a trecut! Apoi, iubirea le e cam moartă, iubirea nu-i așa: când te apucă îți vine, și după aceea îți trece. Noi ne gândim la ei și zicem așa: „*Doamne, adu-i, Tu, la Tine în fața Sfântului Altar, adu-i Tu și-i vindecă*”. Aceiași oameni devin frumoși. Pentru că ei sunt frumoși pe dinăuntru, au doar un strat de mizerie pe deasupra.

Am simțit prima dată ce înseamnă să iubești păcătosul și să urăști păcatul când un medic chirurg îmi opera un furuncul. Când a băgat cuțitul a ieșit mizeria aceea pe el. Mie personal îmi era silă de ce am văzut și așteptam să văd și pe fața lui silă, dar cu blândețe zice: „*V-a durut?*” Am zis: „*la uite, că nu mă confundă cu furunculul meu*”. E ca la Dumnezeu. Dumnezeu nu mă confundă cu păcatul. El zice: „*Te doare?*” Nu i-a zis așa sfântului Pavel: „*Greu trebuie să-ți fie să dai cu piciorul în țepușă*”. La piciorul lui se gândește. Aceasta este taina iubirii. Noi trebuie să ne gândim cât de greu trebuie să le fie tinerilorăștora ca să nu le fie rușine. Greu trebuie să-i fie unei fete frumoase care se închină cu fundul gol.

Eram într-un compartiment de tren cu o tânără cu fustiță: o bucațică de pânză mică-mică-mică, așa, destul de mare cât să nu-i văd chiloțelii. Și stătea așa. Când a pornit trenul eu m-am închinat și s-a închinat și ea și am zis: „*Slavă Ție Doamne, poate crește și fusta*” - am zis în gând. Știți. Și la un moment dat, parcă mi-a citit gândul, o văd că trage de fustă. Și tot trăgea și tot trăgea și atunci i-am zis: „*Fetița mea, nu așa se lungește fusta. Dacă ți-a venit să o lungești, ți-a venit bine.*” Ați văzut, numai o dată s-a închinat și a și început să tragă de fustă. Așa că, să învățăm copiii să se închine și să credem că chipul lui Dumnezeu din noi e acolo. Nu ne trebuie decât câte o zgâlțâială. Am văzut oameni care nu se închină și zic: „*Eu nu*

umblu cu chestii din acestea

folclorice. Eu am credința mea.” Când a pus frână tare autobuzul și a intrat într-o mașină și a zis: „*Doamne apără!*” i-a trecut folclorul. ... Mai e un cutremur, mai e o boală, îți mai aduci aminte de Dumnezeu.

Eu folosesc asta cu folclorul că a fost replica unui prieten, tot filozof ca mine, care zicea: „*Eu te înțeleg că ai ajuns credincioasă. Într-adevăr, cât ai fi de prost, tot pricepi că e Dumnezeu, că merită să-I dai o atenție, da, așa, să cazi în folclor și să te duci cu băbuțele la biserică?*” Mie îmi place să cad în folclorul acesta care te ridică la Dumnezeu.

Aceasta este taina iubirii! Aceasta este iubirea!

Ce părere aveți de femeile care nu au copii și se injectează pe cale artificială pentru a avea copii?

Sora Eugenia Vlad: În general nu prea am păreri. Știți că una dintre vindecările pe care mi le-a dat Dumnezeu e că mă stăpânesc, cât pot, să îmi mai fac păreri. Am o mare milă și mă gândesc că Dumnezeu știe (poate că e mai bine așa, poate că în felul acesta o să cunoască iubirea), eu nu știu, dar în același timp, dacă aș întâlni-o, i-aș povesti tot ce înseamnă aceasta. Sunt lucruri greu de judecat, dar trebuie să spunem lucrurilor pe nume dacă avem ocazia să vorbim față către față. Dacă această întrebare este pusă de o persoană care dorește acest lucru, atunci să mă caute și să stăm de vorbă. Consider că e un lucru mult prea complicat ca să-i dăm răspuns într-o conferință. E foarte delicat, și lucrurile delicate trebuiesc tratate într-un mod special.

Personal nu am dreptul să judec pentru că eu nu știu cum e să-ți dorești foarte mult un copil și să nu îl ai. Eu știu ce înseamnă să-ți dorești foarte mult o carte și să nu ai bani s-o cumperi. Am furat de la un prieten din bibliotecă. M-am bucurat de cartea aceea până am aflat că e păcat să furi. Atunci, mă gândesc... darmită să-ți dorești să ai un copil. Trebuie multă delicatețe. Mult ajutor pentru sufletul acela și aceasta se rezolvă, cum spuneam, într-un „laborator” mai restrâns.

În România, după un sondaj recent, 70% din familii suferă de violență domestică, în cadrul familiei. Ce spune Biserica despre violența domestică, mai ales că și poliția a inițiat un program pe care aș dori să-l aduc în atenția Arhiepiscopiei și al Patriarhiei?

Sora Eugenia Vlad: Este foarte grăitor acest lucru. Spuneam adineaori că mânia mea în fața episcopului aproape că nu se vede. Când rămân cu cineva mai mic ca mine se arată. Aceasta este explicația că toată violența pe care o trăim noi se manifestă acolo unde contăm pe celălalt, pe iubirea lui, pe înțelegerea lui, acolo ne descărcăm ura. De ce se întâmplă acolo mai mult? E locul unde toți diavolii pe care i-am chemat în timpul zilei ne așteaptă: acasă. Tot timpul zicem: „*Fir-aș..., Fire-ai..., Lua-te-ar....*” Tot timpul zicem acest lucru. Îl alungăm pe Dumnezeu prin înjurături, îl chemăm pe diavolul prin înjurături, ne blestemăm și după aceea ne mirăm că ne-a bătut Dumnezeu. Diavolul credeți că stă degeaba? De foarte multe ori nu femeia țipă, ci diavolul. Nu bărbatul bate, ci diavolul. Pe diavol cine l-a chemat? Diavolul este legat, nu mușcă dacă nu ne apropiem de el; e ca și câinele - noi ne apropiem de el.

Există și cazuri în care femeile sunt martire. Acelea sunt situații speciale. Ce putem face noi? Să ne rugăm în sfânta biserică pentru pacea tuturor. Să ne rugăm ca și când ar fi în casă la mine acest lucru și să-i învățăm pe oameni să vină să-și vindece sufletul, să se lepede de diavol, și atunci în casa lor va fi bucurie. Dumnezeu aduce bucurie. Icoana, agheasma, binecuvântarea din casă, spovedania, lepădarea de rele, Sfânta Cruce, toate acestea sunt arme, dar nu le folosim. De ce? Pentru că vrem să ne desfășurăm, să fim „*violenți*”. Când e dragoste, lucrurile se schimbă. Îmi spunea o dată o doamnă: „*Mie îmi pare bine când bărbatul meu mă ceartă, mai strigă la mine și mă gândesc: Doamne bine că l-a apucat acasă, că dacă zicea la serviciu, îl dădeau afară, rămâneam fără bani. Dar așa, eu mă mai rog, mai nu știu ce, și nu-i desfac șefii contractul de muncă și uite așa trăim în continuare.*”

Să mai gândim și așa. Să

avem îngăduință și să ne purtăm

crucea unul altuia. Suntem slabi. Ce înseamnă să ne purtăm poverile? Înseamnă să ne purtăm sacoșa când venim de la piață? Nu, aceea-i altă povară. Înseamnă să sufăr când țipă pe nedrept la mine și să mă rog. O altă doamnă îmi zicea (aceea este iubire!): „*Vă spun drept, măicuță, că dacă nu-l iubeam eu nu-l lua nimeni, dar mai ales nu-l ținea nimeni. Nici eu nu l-aș ține dacă nu l-aș iubi.*” Aceasta e taina iubirii! Aceasta este iubirea!

Aici, cred că parohiile ar trebui să facă mult. De ce să nu avem o evidență a familiilor în care se întâmplă acest lucru și să încercăm să-i ajutăm. Consider că ASCOR-ul ar putea să fie o școală pentru lucrarea la parohii, pentru că lucrarea lui Dumnezeu este să fim una, să ne ajutăm unii pe alții cunoscându-ne. Acolo, la parohie, trebuie să ne cunoaștem, acolo să-i ajutăm pe oamenii care au nevoie. Sunt copii dezbrăcați? Dacă avem o haină în plus, știm cui să i-o dăm! Avem oameni în închisoare? Să aflăm cum îi cheamă pe cei din închisoare și să ne rugăm pentru ei! Avem oameni în spital? Să facem la fel. Băbuțele ca mine ce să facă în biserică? În loc să șușotească: „*Uite pe doamna preoteasă cum s-a îmbrăcat azi...*” să zică: „*Ce-o fi făcând băiatul lu' cutare, că era la pușcărie. Hai să facem o Psaltire.*” Facem grupuri de Psaltire, ne rugăm pentru cei din închisoare, ne rugăm pentru cei care sunt la secte. Să vedeți atunci ce lucrare!

Sunt multe parohii, sunt mari, e greu, dar cred că s-ar putea face ceva. De ce toată inteligența unui consilier să se epuizeze în a sta covorul drept. E bine să stea covorul drept, dar când ești consilier al Bisericii în parohie trebuie să vezi ce se întâmplă cu fiii acelei parohii. Cred că aceasta este o cale.

Pr. Vasile Mihoc. În ce privește violența, noi suntem deformați și de o tradiție prea îndelungată de violență. Cred că ați auzit cu toții de Pravila Mare de la Govora. Era o carte de legi inspirată din dreptul bizantin unde legile bisericești sunt puse alături cu legile de stat. Acolo există un capitol intitulat așa: „*Despre cum, când și în ce chip își va bate bărbatul pe muierea sa.*” Legea dorea să stabilească de unde și până unde situația devine caz penal. Răspunsul era că devine vinovat numai când o bătea „cu vrăjmășie”. Apropó... spunea

maica de iubire. După aceea pravilă, dacă nu o bate cu vrăjmășie nu e grav, în sensul că nu devine caz penal. Dacă o bătea cu palma sau cu pumnul nu însemna că o bătea cu vrăjmășie. Numai de o bătea cu lemnul și mai ales dacă se rupea lemnul, aceasta era o dovadă în fața judecătorului.

Există o lungă tradiție. Vă spuneam că aceste legi sunt inspirate din legile bizantine, creștine. Bizanțul a adoptat un astfel de sistem care a influențat și legislația românească. Vă dați seama că într-o tradiție (aș spune-o, în sens negativ!) atât de îndelungată, este greu de făcut ceva. Societatea modernă descoperă din ce în ce mai mult aceste situații, această dramă care trebuie vindecată. Apropó de copii: nu cu legea se va rezolva problema acestora. Faptul că a apărut o lege care-i apără pe copii, e foarte bine asta și e necesară pentru că sunt familii în care copiii și soțiile sunt victime (uneori și bărbații sunt victimele soțiilor). Mijloacele duhovnicești sunt însă cele mai aducătoare la scop. Sunt multe cazuri, în fiecare parohie, în care femeile poartă în spinare un bărbat bețiv și rău. În fine, ele duc familia și el nu aduce nimic în casă, ba dimpotrivă, când s-au terminat banii de băut o bate pe soție și mai ia și bănișorii ei ca să meargă să-i bea. Sunt cazuri, destul de multe, și nu se întâmplă, să știți, numai în case de neintelectuali, ci și în case de intelectuali, iar situația este reală și gravă.

Sora Eugenia Vlad: Adevărul este, însă, și de partea cealaltă. Eu știu ce înseamnă violența casnică, că tata o bătea pe mama - Dumnezeu să-l odihnească și să-l ierte! - și cea mai mare groază a mea era aceasta. Dar am văzut o dată, pe stradă, cum și când poate fi bătută o femeie?! Două persoane se certau pe stradă, bietul om, fiind pe stradă, nu îndrăznește să-i facă ce i-ar fi făcut în casă - ea profita de asta. El îi tot zicea: „*Taci, femeie!*” Ea nu numai că nu tăcea, zicea și mai tare. Am simțit că dacă nu tace... Ea nu a simțit și nu a tăcut. A luat-o! El i-a dat un pumn și a plecat mai departe și ea a început să urle că a bătut-o. M-am apropiat de ea și i-am spus: „*Eu eram în spatele duminicilor, dacă tăceai, scăpai.*” Ea îmi răspunde: „*Da ce, eu sunt mai proastă?*” Apăi, așa deșteptăciune!

O altă poveste cu un cuplu. Doi tineri au venit la mine. A venit întâi fata și-mi spunea că ea

divorțează pentru că bărbatul ei

a bătut-o. Și mi s-a părut într-adevăr foarte grav. La fel cum a spus părintele, am zis să avem răbdare, e o tradiție, trebuie să luptăm și noi și nu știu ce... „Nu, nu, că m-a bătut!”; „Spune, fetița mea, când te-a bătut ce făceai, dormeai?” Zice: „Nu.”; „Făceai mâncare?”; „Nu.” „Îi spuneai că-l iubești?”; „Nu.”; „Dar ce făceai?” „Țipam.” „Tare?”; „Da.”; „De mult?”; „Da.”; „Și el ce a făcut?”; „Mi-a dat o palmă.”; „Ei, păi nu te-a bătut; după aceea ai tăcut?”; „Da.”; „Pur și simplu te-a făcut să taci. Nu a găsit repede altă metodă să te facă să taci.”

Am trimis-o acasă să citească rugăciunea pentru soț din cartea de rugăciuni și să se gândească că a murit bărbatul ei. Am trimis vorbă și lui și am zis: „Uite, stai departe de ea și las-o, și gândește-te că a murit, și că ai scăpat de ea.” Au venit peste trei zile împreună și au zis că ei se iubesc foarte tare și că sunt așa de bucuroși că nu au murit. Lucrurile trebuiesc nuanțate, dar să nu ne prefacem că aceasta nu e o problemă.

De vreo doi ani au loc și în România operații și de schimbare de sex. Ce spune Biserica despre acest lucru, pentru că este o știre de primă mână, ar spune cei de la televiziune.

Sora Eugenia Vlad: Păi, sigur că Biserica nu poate să spună decât ce zice Dumnezeu pentru că Dumnezeu ne-a făcut pe fiecare, și noi nu trebuie să schimbăm ce a făcut el, dar gândiți-vă cât de gravă este această boală. Ei, de fapt, se mint când consideră că se iubesc, bărbat cu bărbat. De fapt este o perversiune a bărbăției. Am văzut o demonstrație de-a lor când unul din bărbați era îmbrăcat în femeie. De fapt, ce își dorește el este să fie femeie, nu să se iubească bărbat cu bărbat. Dacă își schimbă sexul se împotrivesc lui Dumnezeu că l-a făcut cum l-a făcut. Nu are curajul să-L întrebe pe Dumnezeu de ce l-a făcut așa. Și eu aș fi preferat să fiu băiat: când eram tânără mă tundeam foarte scurt, umblam în pantaloni, eram atee. Pentru că vroiam să fiu băiat, vroiam să fiu puternică. Acum, mulțumesc lui Dumnezeu că sunt femeie. E minunat să fii ce te-a făcut Dumnezeu, dar pentru asta trebuie să te întâlnești cu Dumnezeu, ori acești oameni vor merge și mai departe decât ne putem noi imagina. Răul depășește puterea noastră de imaginație, până unde vor putea ei să meargă cu răutatea. Dar acesta e semnul cât

de gravă e boala și câtă nevoie au de vindecare și de doctor acum.

Dumnezeu să ne dea nouă atâta minte, atâta înțelepciune și atâta iubire, să mergem în pas cu ei, să găsim metode de vindecare, de stopare a răului, de salvare mai ales a copiilor care ar putea să intre în asemenea situație. Dacă Dumnezeu nu-l trăznește pe masa de operație am să-l omor eu? Nu. Îl lăsăm, ne rugăm, plângem, explicăm. Îl lăsăm acolo pe mâna lui Dumnezeu și pe mâna propriei sale răutăți. Dacă el optează să rămână pe mâna diavolului până la sfârșit, Dumnezeu îi respectă această libertate, această opțiune, dar trebuie să-l ajutăm să conștientizeze, să nu zică că nu a știut, dacă avem ocazia, dacă nu, în rugăciune. Doamne ai milă de toți!

Ce ne puteți spune despre bioenergie. Cineva întreabă despre Desanca de la Arad.

Sora Eugenia Vlad: Nu o cunosc pe Desanca. Despre bioenergie știu pe mine că este energia cu care m-a înzestrat pe mine Dumnezeu făcându-mă om. Însă, vedeți, aș vrea să fac o mică paranteză, nu e un reproș. Mă bucur că vă preocupă asemenea treburile, că problemele vremii noastre sunt grave și ne preocupă. Dar sunt spectaculoase, sunt în afară și nu cad în misiunea mea, ca să vă dau eu soluția, ci eu aș vrea să ne întrebăm: Ce fac eu cu mine? Cum ajung eu la fericire, cum mă vindec eu pe mine? În felul acesta, dacă eu mă vindec, homosexualul acela va fi mai aproape de vindecare. Dacă eu mă vindec, mai puține femei vor avorta. Dacă eu mă vindec, mai puțini oameni se vor duce la bioenergie pentru că eu mă voi ruga mai mult pentru toți. Omul sănătos merge spre sfințenie, sfântul lucrează pentru toată lumea.

Aș vrea să vă mutați puțin interesul (dar să nu devenim neștiutori!) și pe această dimensiune: Ce fac eu, acum, cu sufletul meu? De-abia atunci, la aceste probleme vor veni răspunsurile deodată. Dumnezeu ne dă soluții și răspunsuri pentru toate, soluții adevărate, făcătoare de minuni, dar trebuie să le primim în noi, *să vindecăm întâi sufletul nostru*. Important e ca noi să ne deschidem, ca Dumnezeu să lucreze prin noi, în noi. Atunci el va răspunde în fiecare situație concret și la toate problemele. Și răspunde repede.

Cum vedeți iubirea dintre un băiat și o fată? Cum îți dai seama dacă respectivul nu e bun pentru tine? Se poate realiza o comuniune trainică între oameni? Cei proveniți din familii care se dușmănesc au șanse de căsătorie?

Sora Eugenia Vlad: Cu cât doi tineri sunt mai nepotrivți, cu atât e mai bine să se iubească. Gândiți-vă dumneavoastră, dacă s-ar potrivi la toate ar fi clonare. Eu m-aș plictisi îngrozitor dacă dumneavoastră ați fi la fel cu mine. Ce ar fi? Așa a vrut diavolul, să ne facă la fel pe toți, așa vrea diavolul și acum: arată care-i moda și toată lumea își crapă fusta până aici. Suntem toate la fel. Dar fața noastră e total diferită, chipul e altul. Haina e prelungirea chipului, îmi exprimă personalitatea. Da, la măicuțe e la fel, dar asta e altceva, e altă taină. Atunci, cu cât sunt mai nepotrivți, cu atât e mai mare lucrarea lui Dumnezeu. Noi trebuie să fim diferiți, Dumnezeu ne-a făcut pe fiecare unici. Despre potrivirea aceea intimă (ferească Dumnezeu!), să nu vă gândiți la așa ceva. Numai diavolul zice că nu există potrivire. Dacă mi-e sete, beau apă. Trebuie să-mi spună cineva cum să înghit? Nu! Ne vom potrivi dacă ne vom dori. Trebuie să ne dorim unul pe altul.

Dar să te doresc pe tine ca persoană, nu piciorușele tale și casa, nu mașina, nu salariul tău. Uneori oamenii s-au căsătorit fără să se iubească, fără acea atracție fulgerătoare, pentru că erau obligați. S-au căsătorit cuminiți. S-au dus la Sfânta Taină a Cununiei și au descoperit iubirea aceea care se naște prin descoperirea tainei celuilalt.

După fiecare nuntă basmele tac. Au făcut o nuntă mare și au tăcut. . . Ce au făcut zmeii până la nuntă e nimic față de ce-ți face bărbatul sau nevasta după nuntă. Aici este marea încercare, aici să vedem cine trece prin probleme acelea astfel ca la adânci bătrânețe să se țină de mână și să moară unul după celălalt pentru că nu știu să trăiască unul fără celălalt.

Acest lucru se face cu jertfă. După ce trece iubirea asta de deasupra care e «pentru că. . .» („*Te iubesc pentru că ai ochii albaștri, te iubesc pentru că ești frumoasă...*”), vine decepția: „*I-a uitate, nu-s ochii albaștri, își punea picături nu știu de care, că are lentile de contact. Vai de mine că nu e așa de blândă, să vezi cum face când e furioasă.*” Cineva îmi spunea: “*E îngrozitor, nu încap*

în pat, eu aveam un pat dublu singură și acum am un pat mic și cu ăsta lângă mine... și sforăie, se întoarce cu spatele la mine. Când ne iubeam și mă privea în ochii era altfel”. Așa e! Pe vremea aceea era altfel, acum e altfel: sforăie și îi dai un ghiont să se trezească - vine ura. Nu mai tace ca să adorm și eu; apoi vine iubirea: săracul că e obosit, să nu cumva să-l trezesc, ce dacă sforăie. Te apuci și sforăi și tu lângă el. Iubirea-i lucru mare, nu se împiedică în lucrurile acestea.

Nu potrivirea trebuie să ne intereseze, deși trebuie să avem interese în comun. Dacă interesul meu e spre literatură, spre artă, spre frumos sigur că, dacă mă voi căsători cu cineva care e foarte interesat de cârnăciori, s-ar putea să avem conflicte mari. Dar și atunci se poate. Mai mănânci și tu un cârnăcior, mai citește și el o carte și se face. Unde e dragoste totul e posibil. Totul e să cerem dragoste.

Când te pomenești că ai greșit, faci ca omul acela care s-a dus la Muntele Athos să întrebe cum să se mântuiască și părintele i-a zis: *“Să-l iubești pe Dumnezeu și pe aproapele”*. Zice: *”Păi, nu pot asta, am încercat și nu pot. Pe Dumnezeu nu-L iubesc deloc, mi-e frică de El, dar nu-L iubesc, iar pe aproape nu pot să-l sufăr. Trebuie să fie altă tehnică, ceva mătăanii, ceva rugăciuni, ceva trebuie să fie, post.”* S-a dus la altul, tot asta i-a spus și după vreo zece și-a dat seama că nu are nici o șansă și zice: *“Ce mă fac? A, știu ce am fac! Am să mă port de parcă l-aș iubi pe Dumnezeu și pe aproapele timp de 15 ani”* – e o poveste spusă de părintele Sofronie, dar care e adevărată. După 15 ani i-a dat Dumnezeu harul iubirii. Mai încercați-o și pe asta: ia să mă port eu de parcă l-aș iubi pe soțul meu. Sunt unii care spun: *„Dacă aș simți credință către Dumnezeu.”* Ce ai face? Fă acum ce ai face dacă ai simți. Ce ar fi? Și atunci se vindecă nesimțirea.

Referitor la a doua întrebare cu ura aceea dintre două familii, eu zic că e șansă mare asta, ca să-i fac să se iubească. Dacă noi ne iubim, imposibil să nu se iubească și ei până la urmă. Rugăciunea schimbă totul. Iubirea schimbă totul. Iubirea e mai puternică decât moartea, dărmite decât ura care e o simplă boală. Convertirea sentimentelor e lucru mare! (13 decembrie 1998, Sibiu)

Ne rugăm pentru că iubim și iubim pentru că ne rugăm

Prof. de Religie Drd. Eduard Traian Popescu

Șc. Gen. Nr. 31 "Theodor Aman" - Craiova

Creștinismul înseamnă Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat, «*Calea, Adevărul și Viața*», de aceea se prezintă ca formă perfectă de credință în Dumnezeu - Cel unul în ființă și întreit în persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Creștinismul are origine divină, fiind revelat în scripturile Vechiului și Noului Testament, precum și în cele ale scriitorilor patristici, motiv pentru care, cel ce este creștin și vrea ca această identitate să-i fie recunoscută, trebuie să viețuiască «în Duh și în Adevăr», adică în credința cea adevărată, care nu este altceva decât mărturisirea adevărului suprem că *"Dumnezeu este iubire"*.

Cel ce viețuiește în iubire, viețuiește în Dumnezeu, iar cel ce viețuiește în Dumnezeu, viețuiește în duhul teologiei Sale, iar cel ce viețuiește în duhul teologiei Sale primește roada Duhului Său și poate fi, în sens restrâns sau larg, un teolog. Cineva zicea: *"Dacă vrei să fii teolog, roagă-te cu adevărat și, dacă te rogi cu adevărat, ești teolog"*.

Potrivit învățăturii noastre de credință, nu orice creștin poate fi un sacerdot (preot), pentru că nimeni nu-și ia cinstea aceasta de la el, ci numai cel care se învrednicește a o primi de la Dumnezeu, dar tot creștinul poate fi un teolog, dacă el caută să se identifice în simțirea sa religioasă, în cuvânt și în faptă cu Cel ce este Teologul Suprem, prin excelență. Iar modalitățile prin care o poate face sunt infinite, una din ele fiind rugăciunea.

Se spune, ca o definiție, că rugăciunea este vorbirea sau dialogul liber și conștient, personal și intim, particular și public cu Dumnezeu. Perfect adevărat! Dar, până la urmă, ce este rugăciunea? ...Privind din interior, pentru că e dialog, înseamnă că rugăciunea

este iubire, iubirea cea adevărată. Niciodată dialogul n-a existat acolo unde n-a existat iubirea. Mama comunică sau dialoghează cu fiul ei pentru că-l iubește, iar fiul îi răspunde mamei pentru că o iubește; soții comunică între ei pentru că se iubesc; măduarele Bisericii comunică între ele pentru că se iubesc; toți se roagă unul pentru altul pentru că se iubesc și răspund unul altuia la rugăciune pentru că se iubesc.

Iubirea este cea care dă naștere la viață, la rugăciunea care trăiește cât timp există viață. Când a dispărut viața sau iubirea, atunci rugăciunea dispare și se naște moartea - sufletească sau trupească -, se naște divorțul, ura, fărâdelegea, păcatul, iadul, "singurătatea cea de gheață". De aceea, în cultul și viața Bisericii noastre, rugăciunea este întâlnită la tot pasul. Creștinul, ca entitate religioasă, cu rațiune de a fi, chemată spre comuniune și dialog prin iubire, se roagă la începutul, în timpul și la sfârșitul zilei. Este datoria lui de creștin, este o poruncă divină: "*Privegheți și vă rugați...*" sau "*Rugați-vă neîncetat!*".

A te ruga nu înseamnă a te umili, ci înseamnă a te deșerta pe tine însuși prin iubire pentru a-l umple de iubire pe cel pentru care te rogi. Când spunem că sfinții se roagă pentru noi, aceasta înseamnă că ei își îndreaptă privirea către Iubirea Supremă și, primind din izvorul ei cel nesecat, ne împărtășesc nouă iubirea, iar dacă ne deschidem inimile și ne rugăm, primim ajutorul Milostivirii celei Atotiubitoare, și atunci rugăciunea noastră, cea lucrătoare prin iubire devine activă. O aude Dumnezeu, iar demonul moare, și ea - rugăciunea - intră în sălașul Iubirii celei Atotiubitoare.

Aceasta este rugăciunea. Ea nu e numai o înșiruire nesfârșită de cuvinte mistice sau o neîncetată bolboroseală, ci ea e iubire, ea e Hristos, ea e Dumnezeu: Tatăl și Fiul și Sfântul Duh, iar, când rugăciunea noastră va fi iubire, atunci și întreaga noastră viață va fi iubire, iar toți cei din jurul nostru vor fi iubii și iubitori.

De aceea, sensul rugăciunii este intim ființei noastre, având o finalitate precisă: mântuirea sufletului și a trupului nostru care înseamnă comuniune cu Dumnezeu cel viu, ca expresie a eternei existențe fericite, în rugăciune, prin iubire, "*căci* *acum rămân acestea trei:*

credința, nădejdea și iubirea, iar mai mare între acestea iubirea este”.

Iubirea – esența rațiunii de a fi

Rațiunea reprezintă treapta cunoașterii, numită și *treapta rațională* sau treapta gândirii abstracte, caracterizată prin faptul că operează cu noțiuni, judecăți și raționamente. La nivelul ei, se sesizează esența obiectelor și proceselor din natură și din societate, se descoperă cauzele și legile acestora. Iar esența nu este altceva decât rațiunea de a fi. Prin *rațiunea de a fi*, omul se definește ca *ființă religioasă*, ca entitate chemată spre comuniune și dialog cu sine însuși, cu Cel ce-i poartă de grijă și cu mediul înconjurător. Această rațiune de a fi i-a fost dată omului încă din starea paradisiacă.

Negăsind răspunsul la strigătul rațiunii de a fi, se îndepărtează de esența ei și cade din treapta gândirii abstracte sau treapta rațională și se înstrăinează de *starea de comuniune și dialog*. Dar toate le reprimește prin Iisus Hristos, ca dar, prin Jertfa Sa, care nu este altceva decât oglindirea aspectului văzut al treptei raționale hristice, care, de fapt, este *treapta rațiunii divine*.

Odată recâștigată - cel puțin virtual - starea rațiunii de a fi, omul are datoria să o păstreze prin perpetuarea în veșnicie a stării de comuniune și dialog cu sine însuși, cu Proniatorul său și cu mediul înconjurător. Iar aceasta n-o poate face decât prin *iubire*, “corolarul virtuților creștine”, “doctoria nemuririi” sau *esența rațiunii de a fi*.

Iubirea este cea care naște ambianță cu tot ce-i în jur, cu tot ce-i interior și exterior ființei umane. Ea este esența obiectelor și proceselor din natură și societate. De aceea, omul - ca ființă rațională - pentru a-și împlini chemarea sa, trebuie să păstreze și să desăvârșească ambianța cu sine însuși, cu Proniatorul său și cu mediul înconjurător, ambianță care constă în păstrarea conștientă și plenară a rațiunii de a fi.

Poezii

TAINA BUNEIVESTIRI

Îngerul alb trimis de sus
S-a închinat de frumusețea ta răpus
Și tănuita veste ți-a încredințat:
Fiul cel Sfânt al Celui Prea Înalt
În sânul tău avea să se pogoare
Ca roua dimineții pe o floare.

În frumusețea ta cerească
Te-ai tulburat - dar nu de îndoială:
Era îngrijorarea crinului curat
Ce vrea ca veșnic să rămână nepătat.
De-aceea când Arhanghelul ți-a spus
Că rodul se va zămislî de Sus,
Petalele, tu, albă, preacurată floare
Ți le-ai deschis în sfântă ascultare.

Și cerurile s-au plecat,
În pânțelele tău s-au deșertat
Și-n sânul tău neprihănit
Cuvântul Sfânt s-a zămislit.
Cuvântul carne s-a făcut
Era-ntre noi!
Cu noi de-atunci a petrecut.

Cui? Cum să spui această Taină?
Că sânul delicat, de crin...ardea
Cu foc nestins și nu se mistuia,
Că pânțelele trandafir curat
Cu Dumnezeu s-a-nmiresmat.
Cui? Să-nțeleagă...
Cum să-i spui?

Și totuși nu puteai închide în tăcere
Atâta frumusețe, atâta mângâiere,
Atâta har neprețuit, văzut,
Atâta Cer ce-n tine a-ncăput

II

Doarei, femeii stepece devenise mamă
Puteai să-i spui, fără ispită, fără teamă,
Și ea, dovadă, ți s-a închinat
Când rodul cel târziu, în sân
bătrân, a tresăltat.

Și-atunci în cântec de iubire
Ai mulțumit de sfânta ta rodire.
Știai că Cerul, acum te-a binecuvântat
Că-n tine s-a-mplinit vis nevisat,
Că secole de așteptare și dorință
Se prefăcuseră în blândă biruință!

ÎNVIEREA

E noapte! Poporul în alb îmbrăcat,
E o cale lactee pe ceru-nstelat,
Plutește spre noi cu candelă-aprinse
Aduc pe Pământ bucurii necuprinse.

Poporu-mbrăcat în alb îngeresc
Sunt strămoșii iubiți din lăcașul ceresc,
Cântă în ceruri "Hristos a înviat!"
Pogorând bucuria în gândul curat.

Strămoșii au straiul în sânge spălat,
În cristelnița veacului s-au botezat,
Răstigniți, înviați, de păcat curățiți,
Strămoșii din ceruri se-nchină smeriți

Un popor de strămoși se roagă la cer,
Pentru frații de jos ne-nviați care pier:
„Doamne, Tu care pe toți îi iubești,
Ajută-i, Părinte! Tu poți să-i trezești!”

Tainică înviere

Astăzi a înviat pământu-n zori,
Lumina l-a scădat așa divin,
Că pomii s-au trezit dintr-un suspin,
Plecați sub parfumate ninsori.

Mireasma trece-acum prin toate lin...
Și-n anotimp de muguri și culori,
Mi se trezesc din inimă fiori,
Mi-e sufletul ca cerul de senin.

În piept simt tainic mugurii cum cresc,
Cum bat zvâcnind în poartă și zăvor,
Și-apoi, dintr-un suspin, prin
poartă izbucnesc..

Și-n toate e ceva nemuritor
În cimitir și morții înfloresc,
Chiar dac-aș vrea, acum nu potsă mor!

Preot Florin Moldovan
(RODNA, BISTRITA –
NĂȘAUD)

Unde ești iubire?

Unde ești Iubire, lege de-nceput?
Bucuria vieții care ne-a -ncăput.
Tu ai croit ceruri, ai făcut Pământul,
Ai zidit natura numai cu Cuvântul.
Tu ai pus pe ceruri mari luminători,
Ne-ai iubit țărâna culeasă dintre flori.

Unde ești Iubire, lege de-nceput?
Rătăcind cărarea, omul te-a pierdut,
Am uitat urcușul, nu Te mai găsim,
Doar un ceas de vreme să ne mai iubim.
Am rămas în lume umbră dezbrăcată,
Ne-a pătruns răceala, teama disperată,
Nu mai este milă, nu mai e iertare,
Doar dezamăgire, ură și teroare!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Mai caldă-mi pare casa și mai plină,
E cerul mai albastru, mai curat,
Râd florile buchete în grădină
Iisus Hristos în lume-a înviat!

Urcușul e de-acuma mai ușor,
Că drumul este drept și luminat,
Eu nu mai sunt un biet rătăcitor,
Că și în mine Tu ai înviat!

ION DUȚĂ NOVACI

Cerul e aproape, dar departe-mi este!

Cerul e aproape, dar departe-mi este,
Că-l visez cu stele, cu porți de azur,
Cu o cale largă printre lumi celeste,
Cu izvoare limpezi și cu brazi în jur,

Răcoros ca roua, așternut cu tihnă,
Plin de candelabre cu lumină lină,
Împrejmuit cu haruri, pace și odihnă
Și-o casă modestă pe-o sfântă colină.

Când inima-mi zboară și spre Tine suie,
Ditirambi cu aripi caută cuvinte
Să îmi cânt iubirea peste cărăruie
Aplecat pe liră, Bunule Părinte!

Însă, visu-acesta vis e și departe,
Drumul către Tine strâmt e, cum ai spus,
E urcat cu trudă, cu teamă de moarte,
Nu se-ajunge lesne pân' la Tine Sus!

N-ating umilința, îmi deplâng menirea,
Am în mine patimi grele de pământ
Îți slăvesc mărirea și nemărginirea,
Cu nevrednicia din al meu cuvânt.

Dar, Te rog pe Tine, Cel ce ești tărie,
Cel ce ești viața, calea și-adevărul,
Fi-mi și mie reazem în călătorie,
Mi se poticnește-n drumul Tău piciorul!

Poate așa și Cerul se va da aproape,
Căile lui fi-vor ușoare și line,
Din pământu' minții-un cer să mă dezgroape
Să găsesc Cărarea, ajutat de Tine!

ION DUȚĂ NOVACI

(NOVACI – GORJ)

Mă rog, Iisuse, Ție!

Mă rog, Iisuse, Ție, Iubirea infinită,
Găsește penei mele măsura cuvenită,
Ca să rămână-o urmă din tot ce pot și eu,
Să pot spori-n iubirea de Tatăl Dumnezeu,
Dă-mi harul care vede păcatele din mine,
Să îmi smeresc cuvântul, truțiile din rime,
Să-mi slobozesc iubirea închisă-n al meu gând,
Când mă închin la Tine în fiecare rând,
Și să mă chemi la Tine cum îi chemi pe copii,
Să simt că eu sunt pană, dar Tu în mine scrii!

Maria Gabor

CONCURSUL DE POEZIE “ *CER NOU - PĂMÂNT NOU*”

Anul 2004 este al treilea an, în care revista noastră organizează pentru cititorii - poeți, concursul de poezie “ CER NOU - PĂMÂNT NOU”. Aceia care doresc să participe la concurs ne pot trimite creațiile lor pe tot parcursul anului. Termenul final pentru primirea scrisorilor este data de 18 noiembrie 2004. Așteptăm poeziile dumneavoastră pe adresa redacției cu mențiunea pe plic pentru concursul de poezie “ CER NOU - PĂMÂNT NOU” sau la adresa: Prof. GABOR MARIA, 505200 - FĂGĂRAȘ, str. TRANDAFIRILOR nr. 61.

Rubrică ealizată de prof. Maria Gabor

